

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

IZVJEŠĆE

**O PROVEDBI OPERATIVNOG PLANA
NACIONALNE STRATEGIJE STVARANJA POTICAJNOG
OKRUŽENJA ZA RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA
(2007. - 2011.) ZA 2008. GODINU**

Zagreb, srpanj 2009.

UVOD

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, koju je usvojila Vlada Republike Hrvatske 12. srpnja 2006. godine, daje osnovne smjernice koje se žele postići do 2011. godine kako bi se unaprijedio postojeći i stvorio novi pravni, financijski i institucionalni sustav potpore razvoju civilnoga društva u Republici Hrvatskoj. Cilj je Strategije stvaranje uvjeta za razvoj zajednice u kojoj građani i organizacije civilnoga društva u sinergiji s drugim sektorima, aktivno, ravnopravno i odgovorno, na načelima održivog razvoja i djelovanja za opće dobro, sudjeluju u ostvarivanju društva blagostanja i jednakih prilika za sve. Iz navedenog cilja proizlazi potreba učinkovitije međusektorske suradnje odnosno partnerstva javnog, poslovnog te nevladinog, neprofitnog sektora.

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske ima ulogu koordinatora praćenja provedbe Operativnog plana Nacionalne strategije (kojeg je Vlada Republike Hrvatske usvojila 1. veljače 2007. godine) o čemu jednom godišnje dostavlja izvješće Vladi Republike Hrvatske. Sukladno preporukama Savjeta za razvoj civilnoga društva usmjerenima na učinkovitije praćenje i izvještavanje o provedbi Operativnog plana, Ured za udruge pokrenuo je inicijativu aktivnijeg koordiniranja provedbe zacrtanih mjera. U tom je smislu u 2008. osnovano *Povjerenstvo provedbe mjera Operativnog plana Nacionalne strategije* te je od institucija nositelja mjera zatraženo službeno imenovanje *koordinatora*. Prvi sastanak, održan 18. rujna 2008., imao je za cilj bolje upoznavanje nositelja mjera s budućim koracima u provedbi *Operativnog plana* te međusobno upoznavanje radi kvalitetnije suradnje po pojedinim mjerama i njihove učinkovitije provedbe. Nastavno na raspravu i zaključke s prvog sastanka, a radi unaprjeđenja koordinacije nositelja, Ured za udruge započeo je s organizacijom radnih sastanaka s glavnim nositeljima mjera po pojedinim poglavljima Operativnog plana sa svrhom utvrđivanja konkretnih zadataka i dobivanja povratnih informacija te prijedloga za izmjenu mjera. Uz niz radnih sastanaka, uspostavljene su i češće konzultacije s ključnim nositeljima mjera kako bi im se pružila dodatna pojašnjenja i dodatna stručna potpora, posebice onih mjera koje zahtijevaju programske inovacije te gdje je dosadašnja provedba kasnila (npr. u području 8.2. ugovaranje pružanja javnih usluga s organizacijama civilnog društva).

U svrhu provedbe mjera Operativnog plana u 2008. godini institucije nadležne za provedbu mjera izdvojile su 70.587.809,66 kn. Ujedno treba napomenuti da je u 2008. godini iz državnog proračuna izdvojeno ukupno 624.170.075,33 kuna za financiranje projekata i programa organizacija civilnog društva.

Provedba politike razvitka civilnoga društva iziskuje horizontalnu koordinaciju više desetaka tijela državne uprave, lokalne i regionalne samouprave te izvaninstitucionalnih aktera. Imajući u vidu kompleksnost provedbe pojedinih mjera te ograničene kapacitete pojedinih institucija u čijoj su nadležnosti vrlo zahtjevne mjere, neophodno je radi učinkovitije buduće provedbe izvršiti određene izmjene i prilagodbe koje su predložene u vidu preporuka nakon informacije o izvršenju pojedinih mjera Operativnog plana.

Globalna financijska kriza učvršćuje potrebu snažnije suradnje tijela javne vlasti i organizacija civilnog društva kako bi se pomoglo isključenim grupama u društvu i spriječila pojava novih socijalnih, etničkih i ekonomskih problema. U tom smislu i predstojeće razdoblje pruža prigodu za novi iskorak u stvaranju okruženja za razvoj volonterstva, jačanje zakladništva i kulture filantropije, unaprjeđenja okvira za ugovaranje socijalnih usluga od javnog interesa s organizacijama civilnog društva, razvoj socijalnog poduzetništva i novih oblika zapošljavanja socijalno ugroženih skupina, kao i općenito za prepoznavanje organizacija civilnog društva kao važnih pokretača razvojnih procesa u lokalnoj zajednici.

PREGLED PROVEDBE MJERA IZ OPERATIVNOG PLANA NACIONALNE STRATEGIJE STVARANJA POTICAJNOG OKRUŽENJA ZA RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA (2007.-2011.)

POGLAVLJE 4. SUDJELOVANJE GRAĐANA U OBLIKOVANJU JAVNE POLITIKE¹

Sudjelovanje građana u oblikovanju javne politike podrazumijeva njihovu informiranost, razumijevanje i formiranje vlastitih stajališta prema pitanjima od opće dobrobiti, koje je pak moguće formirati izravnim sudjelovanjem u procesima javnog dijaloga između skupina s različitim kolektivnim interesima i identitetima.

Stoga ciljevi ovog poglavlja Nacionalne strategije uključuju unapređenje javnosti rada predstavničkih i izvršnih tijela državne uprave na svim razinama, unapređivanje načina informiranja građana, utvrđivanje modela savjetovanja s građanima, građanskim inicijativama i organizacijama civilnoga društva, kao i načine njihova sudjelovanja u donošenju, provedbi i vrednovanju javnih politika.

Jačanje vladavine prava i podizanje povjerenja građana u pravosudne institucije uključuje dijalog s organizacijama civilnoga društva, kao i promicanje ideje sudioničke demokracije putem financiranja programa i projekata koji imaju za svrhu educirati širu javnost o osnovnim pravima slobode udruživanja, te obrazovnih programa kojima se osigurava razumijevanje aktivnog sudjelovanja građana u demokratskim društvenim procesima, kako unutar obrazovnog sustava tako i u programima profesionalnog usavršavanja lokalnih i državnih službenika.

Mjere:

4.1. Izraditi Kodeks pozitivne prakse za savjetovanje i poticati njegovo provođenje

*Nositelji: Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Središnji državni ured za upravu (sada Ministarstvo uprave)*²

Rok: siječanj – rujan 2007.

Provedba: Izrada i provođenje *Kodeksa pozitivne prakse savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja i provedbe zakona, drugih propisa i akata* jedna je od prioritetnih mjera Operativnog plana kojom bi se uveli minimalni standardi u savjetovanju, s naglaskom na trajanje savjetovanja, kriterije uključivanja organizacija, obuhvatnost savjetodavnog procesa te dostupnost tekstova nacrta zakonodavnih akata. Razvoj učinkovitijeg dijaloga između Vlade i civilnog društva jedan je od važnijih preduvjeta daljnje demokratizacije i europeizacije procesa usvajanja javnih politika RH, u skladu s političkim kriterijima za članstvo u EU. Donošenje Kodeksa i preuzimanje obveze savjetovanja ocijenjeno je kao pretpostavka za smanjenje korupcije reguliranjem i ujednačavanjem pristupa različitim interesnih skupina raspravama o zakonodavnim inicijativama. U tom smislu, izrada *Kodeksa* također je uvrštena kao

¹ Mjere za provedbu Operativnog plana obuhvaćene su poglavljima 4. do 11. Operativnog plana Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva te se radi preglednosti na taj način prati i njihova provedba.

² Sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave usvojenom u Hrvatskom saboru 2. srpnja 2009. (NN 77/2009), ustrojeno je Ministarstvo uprave koje preuzima dosadašnje poslove Središnjeg državnog ureda za upravu.

mjera Akcijskog plana uz Strategiju suzbijanja korupcije. Nacrt *Kodeksa* nakon opsežne javne rasprave usuglašen je na stručnim radnim skupinama i svim koordinacijama Vlade Republike Hrvatske u srpnju 2008., ali ga Vlada još nije usvojila.

Utrošena sredstva: Ured za udruge - 38.997,35 kn

Preporuka: Ova mjera provedena je djelomično i rok za njezinu provedbu treba produljiti i na 2009. godinu. Sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave koji je usvojio Hrvatski sabor 2. srpnja 2009. predlažu se izmjene nositelja tako da umjesto naziva Središnji državni ured za upravu stoji Ministarstvo uprave

4.2. Provesti analizu pravnog okvira o pristupu javnosti informacijama prema standardima Europske unije, te shodno tome, predložiti izmjene Zakona o pravu na pristup informacijama uvođenjem testa javnog interesa i proporcionalnosti u slučaju uskrate

Nositelji: *Središnji državni ured za upravu (sada Ministarstvo uprave), središnja tijela državne uprave*

Rok: *siječanj – lipanj 2008.*

Provedba: **Središnji državni ured za upravu** (sada Ministarstvo uprave) je sukladno Akcijskom planu uz Strategiju suzbijanja korupcije kojeg je Vlada RH usvojila u lipnju 2008.g. planirao kao jednu od mjera izmjenu Zakona o pravu na pristup informacijama s rokom III. kvartal 2009. g. te će u tome roku Ured izraditi izmjene i dopune tog Zakona.

Utrošena sredstva: Za provedbu ove mjere nisu utrošena posebna financijska sredstva

Preporuka: Produžiti rok provedbe ove mjere do rujna 2009. Predlaže se izmjena naziva nositelja kao u mjeri 4.1.

4.3. Predložiti osnivanje Gospodarsko-socijalnog foruma (koji bi uz sindikate i poslodavce uključivao i predstavnike ostalih organizacija civilnog društva)

Nositelji: *Ured za socijalno partnerstvo, Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije, Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnog društva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva*

Rok: *siječanj – lipanj 2007.*

Provedba: Nakon održane tematske radionice o osnivanju Gospodarsko-socijalnog foruma u listopadu 2007. godine u Splitu, a slijedom rasprave i zaključaka sa sjednica Savjeta za razvoj civilnog društva, Ured za udruge prosljedio je Uredu za socijalno partnerstvo inicijativu za uključivanje članova/ članica Savjeta iz reda organizacija civilnog društva u rad povjerenstava Gospodarsko-socijalnog vijeća. Ured za socijalno partnerstvo u svom očitovanju na dopis kao i o provedbi ove mjere Operativnog plana istaknuo je da GSV nije suglasno s prijedlogom za sudjelovanje predstavnika Savjeta u radu povjerenstava GSV-a. Takav zaključak donijet je na 135. sjednici Gospodarsko-socijalnog vijeća, održanoj dana 23. veljače 2009., a temeljem članka 4. Sporazuma o GSV-u i drugim oblicima socijalnog partnerstva u RH vezano za Zakon o radu

gdje je utvrđeno da su partneri u socijalnom dijalogu u RH predstavnici Vlade RH, te predstavnici udruga poslodavaca i sindikata više razine.

Utrošena sredstva: Za provedbu ove mjere nisu utrošena posebna financijska sredstva

Preporuka: Slijedom navedenog, te imajući u vidu djelovanje Zajedničkog savjetodavnog odbora EU - RH, u kojem pored predstavnika sindikata i udruge poslodavaca sudjeluju i dva predstavnika ostalih organizacija civilnog društva, ali i izostanak potrebne podrške Gospodarsko-socijalnog vijeća za osnutkom Foruma, predlaže se nastaviti napore za iznalaženje odgovarajućih stalnih struktura za dijalog socijalnih partnera i ostalih udruga/organizacija civilnog društva.

4.4. U godišnje programe profesionalnog obrazovanja i usavršavanja, koje provodi Središnji državni ured za upravu, uvesti sadržaje vezane uz sudioničku demokraciju

Nositelji: *Središnji državni ured za upravu (sada Ministarstvo uprave) s Centrom za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika*

Rok: *Rujan 2007. – lipanj 2008.*

Provedba: U Središnjem državnom uredu za upravu provodi se pet programa izobrazbe državnih službenika u koje su integrirani sadržaji vezani uz sudioničku demokraciju: 1. *Ustavna zaštita ljudskih prava i građanskih sloboda*; 2. *Javni pristup informacijama – osnovni tečaj*; 3. *Uvod u javne politike*; 4. *Opći upravni postupak – osnove*; 5. *Izrada pravnih propisa za ne-pravnike – osnovni tečaj*. Osim toga u Program izobrazbe rukovodećih državnih službenika uključen je i zaseban modul *Razvoj javnih politika* koji uključuje upoznavanje s osnovnim načelima učinkovitog dijaloga tijela državne uprave i organizacija civilnog društva u procesu oblikovanja novih javnih politika.

Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika Središnjeg državnog ureda za upravu (sada Ministarstvo uprave) je u 2008.g. uspostavio suradnju s Uredom za udruge s ciljem razvoja programa izobrazbe za državne službenike, a koji se odnose na sudioničku demokratizaciju, odnosno suradnju državnih institucija s civilnim društvom. U tom smislu vođeni su pregovori za razvoj spomenutog programa izobrazbe za 2009.g., čija bi svrha bila upoznavanje državnih službenika s ključnim pitanjima vezanim uz razvoj civilnog društva, odnosno ulogu civilnog društva u oblikovanju javnih politika. Sadržaj bi u bitnom obuhvatio odnos države i civilnog društva, važnost otvaranja državnih institucija i političkim procesa javnosti, prepoznavanje različitih institucionalnih aranžmana koji čine okruženje procesa oblikovanja javnih politika, a koji utječu na djelovanje i dinamiku aktera i institucija (državnih i društvenih) u pojedinim fazama procesa razvoja javnih politika i dr. U tom smislu treba preformulirati naziv ove mjere tako da glasi „U godišnje programe profesionalnog obrazovanja i usavršavanja, koje provodi Središnji državni ured za upravu, uvesti, *kontinuirano provoditi i vrednovati* sadržaje vezane uz sudioničku demokraciju“. Tijekom 2009 godine., i to nakon što Kodeks pozitivne prakse savjetovanja bude usvojen, potrebno je predvidjeti uvođenje dodatnoga sadržaja, vezanoga uz Kodeks, u pripremu godišnjeg programa za tekuću i naredne godine.

Utrošena sredstva: Za provedbu mjere nisu izdvojena posebna financijska sredstva

Preporuka: Provedbu ove mjere treba produžiti do kraja 2011. godine. Predlaže se izmjena naziva nositelja mjere kao u mjeri 4.1.

Preporuke vezane uz Poglavlje 4. Sudjelovanje građana u oblikovanju javne politike

U 2008. godini provodile su se tri mjere od ukupno četiri predviđene za provedbu u 2008., pri čemu niti jedna mjera, u odnosu na plan, nije završena. Predlaže se produljenje roka za sve mjere.

Vezano uz mjeru 4.4., predlaže se i preformulacija ove mjere tako da glasi „U godišnje programe profesionalnog obrazovanja i usavršavanja, koje provodi Ministarstvo uprave, uvesti, *kontinuirano provoditi i vrednovati* sadržaje vezane uz sudioničku demokraciju“ te produžetak provedbe do kraja 2011.

POGLAVLJE 5. OBRAZOVANJE ZA DEMOKRATSKO GRAĐANSTVO I LJUDSKA PRAVA

Obrazovanje za demokratsko građanstvo obuhvaća niz praksi i aktivnosti kojima se i mlade i odrasle osposobljava za aktivno sudjelovanje u demokratskom životu i provođenje njihovih prava i odgovornosti u društvu. Važan dio obrazovanja za demokratsko građanstvo čini obrazovanje za ljudska prava. Ciljevi obrazovanja za demokratsko građanstvo uključuju osnaživanje demokratskog društva njegovanjem demokratske političke kulture, zatim stvaranje osjećaja pripadnosti i privrženosti demokratskom društvu te podizanje svijesti o temeljnim zajedničkim vrijednostima na kojima se gradi slobodnije, pravednije i tolerantnije društvo. U svrhu ispunjavanja programskih ciljeva, zacrtanih Operativnim planom za obrazovanje za demokratsko građanstvo i ljudska prava, tijekom izvještajnog razdoblja provodile su se mjere i aktivnosti navedene u nastavku.

Mjere:

5.1. Omogućiti kvalitetno učenje izvan formalno organiziranih odgojno-obrazovnih procesa (cjeloživotno učenje) iz demokratskog građanstva, ljudskih prava, interkulturalnosti, očuvanje kulturne baštine kroz vođenje tematskih radionica za građanstvo u knjižnicama, pripremanje tematskih izložbi publikacija, plakata i brošura te organiziranje tjedna demokratskog građanstva (tiskovine i elektronski mediji)

Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo kulture, vladini uredi, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva

Rok: rujan 2007. – kontinuirano

Provedba: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa izvijestilo je da je ova mjera komplementarna s mjerama definiranim u Nacionalnom programu odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo od 1999., te se neformalno učenje i poučavanje o ljudskim pravima i demokratskom građanstvu provodi, načelno, u izvannastavnim aktivnostima (osnovne i srednje škole), dok samo na nekim fakultetima postoje izborni predmeti povezani s tim područjem ili su kolegiji tako nazvani. Naime, ne postoji obveza za provedbu spomenutog Nacionalnog programa. Na školama se, osobito osnovnim, o ljudskim pravima i demokratskom građanstvu poučava u okviru nekih nastavnih predmeta (npr. hrvatski jezik, strani jezici, povijest, vjeronauk), na satu razredne zajednice, kroskurikularno, no odluka o tome se donosi samostalno (učitelj/nastavnik). Potrebno je naglasiti da je u novom Nastavnom planu i programu za osnovnu školu iz 2006. godine (temeljenom na HNOS-u) u ciljevima i zadaćama odgoja i obrazovanja

ugrađeno da učenike treba poučiti, između ostalog, temeljnim ljudskim pravima i pravima djece, slobodi moralnog rasuđivanja te slobodi mišljenja, svijesti i savjesti te načelima poštivanja različitosti i interkulturalnog razumijevanja. Osim toga, u odgojno-obrazovnim oblicima, metodama i sredstvima izvannastavnog i izvanučioničnog rada navedeno je da sadržaji i područja rada obuhvaćaju i društveno-humanističke projekte i radionice (građanski odgoj i obrazovanje, prava djece i ljudska prava). Nadalje, u području integrativnih odgojno-obrazovnih sadržaja za osnovnu školu uvršten je i odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo (str.24. Nacionalnog programa). U organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje se svake godine održava SMOTRA projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo (tiska se i zbornik sa smotre).

Agencija za odgoj i obrazovanje objedinila je svoje očitovanje na mjeru 5.1. i 5.2. Demokracija je način življenja, oblik društva, oblik vlasti i vladanja. Upravo školstvo koje razvija kulturu novih naraštaja građana ima tu privilegiju da kroz svoje formalne, neformalne i informalne oblike učenja, u suradnji s lokalnom zajednicom i u širem smislu s civilnim društvom, pridonese razvoju zdrave demokratske kulture hrvatskog društva. U tom smislu vidljiv je stalni napredak ka demokratizaciji škole, a naročito nakon donošenja novog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Zagreb, 2008). Članci 61., 67., 70., i 71. govore o pravima i obvezama učenika, zaštiti prava učenika te o vijećima učenika i stvaraju uvjete za aktivno uključivanje učenika u život i rad škole kao zajednice koja uči (uvedeni su sljedeći oblici sudjelovanja učenika glasnogovornik razreda, razredno vijeće učenika, predstavnici učenika, školsko vijeće učenika, Nacionalno vijeće učenika Republike Hrvatske pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa). Metode participativnog i suradničkog učenja potiču se naročito nakon donošenja strateških dokumenata u odgoju i obrazovanju, kao što su: Hrvatski nacionalni obrazovni standard i Okvirni plan i program (2005.), Strategija za razvoj nacionalnog kurikulum za predškolski odgoj, osnovnu i srednju školu i novi Nacionalni okvirni kurikulum koji se nalazi u javnoj raspravi). *Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava kojeg je donijela Vlada RH 1999. godine* spominje se u uvodnom dijelu svakog okvirnog programa koji se je donosio od 1999. godine nadalje. On pokriva sve razine odgoja i obrazovanja od predškolskog odgoja do osnovne škole i srednje škole, do obrazovanja odraslih, obrazovanja široke javnosti putem medija do visokoškolskog obrazovanja. Agencija navodi da iako u Hrvatskoj postoji kvalitetan pravni okvir i politika Vlade Republike Hrvatske za primjenu svih standarda vezano za ljudska prava i odgoj za demokraciju (Ustavne odredbe, brojni Nacionalni programi u ovom području, zakoni i propisi, uredi Vlade Republike Hrvatske – njezina savjetodavna tijela) njegova provedba u odgoju i obrazovanju još uvijek nije dostatna jer je ostvarivanje Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo na dobrovoljnoj osnovi. To znači da nedostaje odluka o obveznosti takvog obrazovanja, da socijalne/društvene kompetencije mladih nisu tematski ugrađene u predmetna područja i da nisu sastavni dio završnih ispita – ne vrednuju se.

U 2008. godini savjetnici Agencije zaduženi za nacionalne programe organizirali su *20 stručnih skupova na državnoj, međuzupanijskoj, županijskoj i gradskoj razini*. Obuhvaćeno je 540 voditelja stručnih vijeća društvene skupine predmeta, nastavnika osnovnih i srednjih škola i stručnih suradnika. Stručni skupovi bili su vezani za podizanje *razine ekspertize nastavnika za provođenje odgoja za demokratsko građanstvo i metode aktivnog učenja i poučavanja, naročito metoda projektne nastave iz demokratskog građanstva poznate pod nazivom „projekt građanin“, metoda „zakon u razredu“*, brojne komunikacijske vještine potrebne za aktivnu uključenost u društvo i cjeloživotno učenje. Na gotovo svim skupovima bila je zastupljena tema o značenju *Europskog okvira ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje* te potreba i mogućnost njegova uključivanja kroz odgoj za demokratsko građanstvo koji je jedna od osam ključnih kompetencija.

U suradnji s tri nevladine udruge ostvaren je projekt *osposobljavanja nastavnika i učenika izmiritelja*. Osposobljeno je 90 nastavnika za primjenu ove metode nenasilnog rješavanja sukoba. Tijekom 2008. godine reimenovana su 32 županijska voditelja stručnih vijeća za *demokratsko građanstvo* u osnovnim i srednjim školama koji se osposobljavaju da budu učitelji drugih učitelja za aktivne metode učenja i poučavanja, za projektnu nastavu, za ostvarivanje malih društvenih projekata vezanih za rješavanje problema lokalne zajednice, za mirotvorno rješavanje sukoba, simuliranje sudskih procesa, suradnju s pravosuđem i druge metode.

U organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje 2008. godini bio je reprintan priručnik za nastavnike i zbornik o smotri projekata:

1. Projekt građanin, priručnik za nastavnike: Centar za građanski odgoj i Ministarstvo prosvjete SAD, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb, 2007.
2. Smotra projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb, 2008.

Ministarstvo kulture u sklopu godišnjeg poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi kontinuirano podupire i one neformalnog odgojno-obrazovnog procesa za demokratsko građanstvo, ljudska prava, očuvanje kulturne baštine i interkulturalnost. To se posebno očituje u odobrenim programima iz sljedećih programskih područja: književno-knjižnične manifestacije i knjižnična djelatnost (potpora knjižničnim manifestacijama te nabavi knjižne i neknjižne građe za sve narodne i središnje knjižnice nacionalnih manjina u RH i iz područja ljudskih prava i demokracije te interkulturalnosti); otkup knjiga za knjižnice i potpora izdavanju knjiga i časopisa s naznačenom tematikom; kulturno-umjetnički amaterizam; umjetničko (dramsko, glazbeno-scensko, audiovizualno) stvaralaštvo; međunarodna kulturna suradnja. U Programu kulturnog razvitka za 2008. godinu istaknuto mjesto pripada potpori programskoj djelatnosti pod nazivom Nove medijske kulture. Riječ je o odobrenim programima koji su usmjereni na mlađe dobne skupine građana a obuhvaćaju održavanje radionica i drugih aktivnosti (tribine, performansi, manifestacije, programi edukacije) kulturnih organizacija neprofitnog sektora naglašeno vezane uz teme razvoja demokratskog građanstva, ljudskih prava i općenito socijalnog aktivizma.

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva podržala je projekte kojima se doprinosi razvoju obrazovanja za demokratsko građanstvo kroz natječaj "Demokratizacija i razvoj civilnoga društva" (*detaljnije u opisu provedbe mjere 5.3.*); Utrošena sredstva prikazana su zajedno sa sredstvima odobrenim kroz mjeru 5.3.

Utrošena sredstva: Agencija za odgoj i obrazovanje - 362.000 kn (izdvojeno iz sredstava Državnog proračuna namijenjenih za obrazovanje o ljudskim pravima, stavka A7 33003; Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva - uključeno u sredstva odobrena kroz mjeru 5.3.

Preporuka: Nastaviti s provedbom mjere.

5.2. Uključiti demokratsko građanstvo, razvoj civilnog društva, te socijalnu koheziju kao ciljeve odgoja i obrazovanja u temeljne odgojno-obrazovne dokumente

Nositelji: **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva**, vladini uredi (Ured za ravnopravnost spolova, Ured za nacionalne manjine, Ured za udruge), Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva

Rok: siječanj 2008. – trajno

Provedba: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa smatra da je mjera ovako formulirana **nepotrebna**. Naime, odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo uključen je u temeljne odgojno-obrazovne dokumente (Hrvatski nacionalni obrazovni standard – HNOS, 2005., Plan razvoja sustava odgoj i obrazovanja 2005.-2010., 2005.; Nastavni plan i program za osnovnu školu, 2006., Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i opće obvezno obrazovanje u osnovnoj i srednjoj školi, studeni 2008. (na javnoj raspravi), Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, 2008.). Osim toga, još uvijek je na snazi Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava iz 1999. godine. Ovako formulirana mjera stvara dojam da obrazovanja o i za ljudska prava i demokratsko građanstvo uopće nema. Isto tako, u Ministarstvu potvrđuju da je mjera započela ranije što nije usklađeno sa rokovima provedbe Operativnog plana Nacionalne strategije. Nadalje, Ministarstvo predlaže izmjene u pogledu nositelja, pa tako Agenciju za odgoj i obrazovanje, za glavnog nositelja, Agenciju za strukovno obrazovanje kao sunositelja mjere te izdvajanje, što je i zaključak sa radnog sastanka u okviru poglavlja 5. Obrazovanje za demokratsko građanstvo i ljudska prava.

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva sudjelovala je u aktivnostima koje je organiziralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (kao nositelj mjere) te Ured za udruge

Utrošena sredstva: U sklopu sredstava za redovnu djelatnost Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva

Preporuka: Objediniti mjeru 5.1. i 5. 2. pod jednim nazivom *Osigurati institucionalno i izvaninstitucionalno obrazovanje (cjeloživotno učenje) za demokratsko građanstvo, ljudska prava i interkulturalnosti*. Također se predlaže uključivanje Agencije za strukovno obrazovanje za sunositelja mjere.

5.3. Osigurati sredstva za financiranje programa neformalnog građanskog obrazovanja putem natječaja za organizacije civilnog društva i druge provoditelje, te provoditi kvalitetnu evaluaciju postignutih rezultata

Nositelji: *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa sa nadležnim uredima državne uprave u županijama i nadležna upravna tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva*

Rok: ožujak 2007. – kontinuirano

Provedba: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa naglašava važnost provođenja neformalnog učenja i poučavanja u osnovnim i srednjim školama u suradnji s organizacijama civilnog društva. Ministarstvo svake godine objavljuje natječaj za sufinanciranje udruga - njihovih programa i projekata - kojima se izvaninstitucionalno, dakle izvan redovitog/formalnog odgojno-obrazovnog sustava, prema interesima i potrebama djece i mladih, uče i poučavaju različiti sadržaji, pa i sadržaji vezani za ljudska prava i demokratsko građanstvo.

Dakle, jedno je od četiriju područja na Natječaju *Zaštita i promicanje ljudskih prava*, a podpodručja su:

1. Odgoj i obrazovanje za mir, ljudska prava i demokraciju
2. Obrazovanje djece i mladih o Europskoj uniji
3. Obrazovanje o pravima nacionalnih manjina, inerkulturalizmu / multikulturalizmu
4. Odgojno-obrazovni programi za romsku djecu i mladež
5. Obrazovanje o pitanjima zaštite i promicanja ravnopravnosti spolova i rodne jednakosti
6. Odgoj i obrazovanje o pravima djeteta
7. Obrazovanje za djelovanje djece i mladih u civilnom društvu

8. Razvijanje antikorupcijske svijesti kod djece i mladih

U 2008. godini Natječaj je zaključen 15. srpnja, a u području Zaštite i promicanja ljudskih prava zaprimljene su 53 prijave sa zahtjevom za sufinanciranjem u ukupnom iznosu od 3.712.167,69 kn. Nakon natječajne procedure odabrano je 29 projekata koji su sufinancirani u iznosu od 735.000,00 kn. Uz to, sufinancirani su i programi (trogodišnji) odobreni na ranije provedenim natječajima u iznosu od 1.081.000,00 kn.

Dakle, za projekte i programe u 2008. godini u području *Zaštite i promicanja ljudskih prava* izdvojeno je 1.816.000,00 kn s aktivnosti A 577 130 Poticaji udrugama za izvannastavne aktivnosti, (čiji je ukupan iznos bio 9.928.144,00 kn).

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva podržala je u 2008. godini 45 projekata organizacija civilnoga društva kojima se doprinosi razvoju obrazovanja za demokratsko građanstvo kroz natječaj "Demokratizacija i razvoj civilnoga društva" s provedbom kvalitetnog programskog i financijskog vrednovanja odobrenih projekata u visini 5.555.571,76 kn

Utrošena sredstva: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa - 9.928.144,00 kuna; Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva - 5.555.571,76 kuna

Preporuka: Nastaviti s provedbom mjere

5.4. Uvesti program odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo za učitelje i mlade osobe srednjoškolskog uzrasta u izvanškolskim aktivnostima (Postoji mogućnost financiranja iz integriranog pretpripravnog programa Europske unije - IPA)

Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa sa nadležnim uredima državne uprave u županijama i nadležna upravna tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva

Rok: siječanj 2009. – prosinac 2011.

Provedba: Provedba ove mjere treba započeti u 2009. godini

5.5. Provesti analizu sadržaja važećih školskih udžbenika o sadržajima koji se odnose na demokratsko građanstvo, ljudska prava, civilno društvo i volonterstvo

Nositelji: Ministarstvo, znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ured za ljudska prava, Ured za ravnopravnost spolova, Ured za nacionalne manjine, Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnog društva s organizacijama civilnog društva

Rok: lipanj 2007. – prosinac 2008.

Provedba: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa nije radilo na provođenju ove mjere u 2008. godini.

Treba napomenuti da je **Centar za ljudska prava** u 2008. godini započeo istraživanje pod nazivom „Ljudska prava u osnovnim školama – teorija i praksa“. Osnovni cilj istraživanja je dobiti uvid u to koliko strateški dokumenti i udžbenici iz relevantnih predmeta prezentiraju teme vezane uz odgoj za demokratsko građanstvo i ljudska prava, te kako ozračje u razredu odražava modele koji su kompatibilni s ciljevima odgoja i obrazovanja za ljudska prava.

Utrošena sredstva: Za provedbu ove mjere nisu izdvojena posebna financijska sredstva

Preporuka: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa smatra da mjeru 5.5. svakako treba provesti te predlaže izmjene u nazivu mjere: „Provesti analizu odobrenih školskih udžbenika i priručnika o sadržajima koji se odnose na ljudska prava i demokratsko građanstvo“. Nadalje smatraju da je potrebno osnovati Povjerenstvo koje bi se sastojalo od stručnjaka s područja ljudskih prava i demokratskog građanstva iz različitih institucija i ustanova. Ujedno za glavnog nositelja predlažu **Agenciju za odgoj i obrazovanje** radi bolje komunikacije sa voditeljima županijskih stručnih vijeća. Uz izmjene naziva mjere i glavnog nositelja, **MZOŠ** predlaže i produljenje roka provedbe na prosinac 2009.

5.6. Provesti analizu korištenja informacijsko komunikacijske tehnologije (IKT) u Republici Hrvatskoj

Nositelji: Središnji državni ured za e-Hrvatsku

Rok: lipanj svake godine od 2007. do 2009.

Provedba: Središnji državni ured za e-Hrvatsku izvijestio je da je u 2008. proveo Analizu korištenja informacijsko komunikacijske tehnologije kroz slijedeće aktivnosti:

1. *Dostupnost i korištenje IKT-a u hrvatskim kućanstvima (rujan - listopad 2008.)*
2. *Dostupnost i korištenje IKT-a kod poslovnih subjekata (rujan – listopad 2008.)*

Prikupljanje podataka o pokazateljima informacijskog društva od 2008. provodi Državni zavod za statistiku u sklopu čega su i objavljeni sljedeći rezultati:

- *Uporaba IKT-a u poduzećima u 2008*
- *Uporaba IKT-a u kućanstvima i od pojedinaca u 2008.*

Utrošena sredstva: Središnji državni ured za e-Hrvatsku – 168.979,00 kuna (za izradu navedenih studija)

Preporuka: Nastaviti s provedbom mjere.

5.7. Donijeti PROGRAM za daljnju provedbu IKT-a

Središnji državni ured za e-Hrvatsku donijet će programe razvoja informacijskog društva u Republici Hrvatskoj za sljedeći period

Nositelj: Središnji državni ured za e-Hrvatsku

Rok: travanj 2008.

Provedba: Središnji državni ured za e-Hrvatsku u 2008. izradio je, a Vlada Republike Hrvatske je usvojila sljedeće dokumente koji se odnose na daljnji razvoj informacijskog društva u Republici Hrvatskoj:

1. *Plan provedbe Programa e-Hrvatska za 2008. (svibanj 2008.)*
2. *Strategija razvoja elektroničke uprave u RH za razdoblje 2009. do 2012.*

Utrošena sredstva: Središnji državni ured za e Hrvatsku – 2.886.361,00 kuna (u sklopu aktivnosti „Poticanja i praćenja razvoja informacijskog društva“)

5.8. Provesti analizu postojećih obrazovnih programa za demokratsko građanstvo i ljudska prava, te izraditi preporuke za njihovo unaprjeđenje

Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ured za ljudska prava, Ured za ravnopravnost spolova, Ured za nacionalne manjine, Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnog društva s organizacijama civilnog društva

Rok: lipanj 2007. – prosinac 2008.

Provedba: Agencija za odgoj i obrazovanje je u suradnji s Centrom za istraživanje ljudskih prava Filozofskog fakulteta u Zagrebu pripremila instrumentarij i provela inicijalno evaluacijsko istraživanje na uzorku od 28 srednjih škola, odnosno 40 razrednih odjela. Cilj je istraživanja provjeriti odgojno-obrazovnu vrijednost i kvalitetu novog modula Nacionalnog programa koji se odnosi na "humane vrednote i istraživanje humanitarnog prava". Završno istraživanje bit će provedeno u prvoj polovici 2009. godine. Istodobno Centar za istraživanje ljudskih prava Filozofskog fakulteta u Zagrebu provodi u sklopu znanstveno-istraživačkog projekta odobrenog od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa evaluacijsko istraživanje o primjeni odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo u hrvatskom odgojno-obrazovnom sustavu.

Za unaprjeđenje postojećeg Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje u suradnji s nastavnicima, stručnjacima nevladinih udruga iz zemlje i inozemstva i u skladu sa standardima Europske komisije i Vijeća Europe razvili su (uz postojeće teme programa) nove module koji bi trebali biti ugrađeni prilikom inoviranja programa:

- modul obrazovanja za projektnu nastavu Projekt građanin,
- modul obrazovanja u suradnji s pravosuđem Zakon u razredu,
- modul obrazovanja za poduzetništvo
- modul obrazovanja za suzbijanje trgovanja djecom,
- modul obrazovanja za zaštitu potrošača,
- modul obrazovanja nastavnika i učenika izmiritelja,
- modul obrazovanja za razvoj identiteta i interkulturalnosti
- modul obrazovanja za ravnopravnost spolova

Za sve ove module razvijeni su kurikulumi, a za većinu i priručnici za nastavnike. Samo za suzbijanje trgovanja djecom razvijene su slikovnice i priručnici za predškolsku djecu i učenike. Utrošena sredstva iz redovnog programa rada Agencije za odgoj i obrazovanje stavka A 733003 *Obrazovanje o ljudskim pravima* iz Državnog proračuna, sredstva Centra za istraživanje ljudskih prava Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, sredstva Međunarodnoga odbora Crvenog križa.

Utrošena sredstva: Utrošena su sredstva iz redovnog programa rada Agencije za odgoj i obrazovanje stavka A 733003 *Obrazovanje o ljudskim pravima* iz Državnog proračuna, sredstva Centra za istraživanje ljudskih prava Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, sredstva Međunarodnoga odbora Crvenog križa.

Preporuka: Nastaviti s provedbom mjere do njenog potpunog izvršenja. S obzirom na niz institucionalnih reformi i s tim povezanog prijenosa nadležnosti, za glavnog nositelja predlaže se Agencija za odgoj i obrazovanje.

5.9. Predložiti formiranje stručnog povjerenstva za izradu kriterija i instrumenata za vanjsku evaluaciju programa u obrazovanju za demokratsko građanstvo, ljudska prava, te interkulturalno obrazovanje koje provode organizacije civilnog društva

Nositelji: Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa, Agencija za odgoj i obrazovanje, Ured za udruge u suradnji sa Savjetom za razvoj civilnog društva uz sudjelovanje organizacija civilnog društva

Rok: lipanj 2008.

Provedba: Ova mjera se do sada nije provela.

Utrošena sredstva: Za provedbu mjere nisu izdvojena posebna financijska sredstva

Preporuka: Sukladno očitovanjima Agencije za obrazovanje odraslih i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa mjeru treba preformulirati ili ukinuti. U Agenciji smatraju da zbog neovisnosti civilnog/građanskog sektora, objektivnosti i neutralnosti kriterija izradu tih kriterija treba povjeriti neovisnoj ustanovi kao što je Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja koji bi trebao provoditi takvu neovisnu evaluaciju. Predstavnici Agencije za odgoj i obrazovanje su spremni sudjelovati u takvoj aktivnosti i pomoći u donošenju kvalitetnih i objektivnih kriterija. Na prijedlog Ministarstva naziv mjere treba preformulirati u: *Osnovati stručno povjerenstvo za izradu kriterija i instrumenata za praćenje i vrjednovanje obrazovnih programa i projekata o ljudskim pravima i demokratskom građanstvu, a koje provode OCD-i.* Za nositelje mjere predlažu se: Ured za udruge Vlade RH, MZOŠ, Agencija za odgoj i obrazovanje, a na lokalnoj razini tu zadaću povjeriti već osnovanim povjerenstvima (županijska vijeća za ljudska prava i ravnopravnost spolova), kao i produljiti rok na rujan 2009.

5.10. Izraditi Katalog programa neformalnog obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo koje provode organizacije civilnog društva u Republici Hrvatskoj (godišnjih ili polugodišnjih), te o ponuđenim mogućnostima informirati nastavno osoblje u odgojno-obrazovnim institucijama

Nositelji: Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa, Agencija za odgoj i obrazovanje uz sudjelovanje organizacija civilnog društva

Rok: siječanj 2008. - kontinuirano

Provedba: Mjera se nije provodila.

Utrošena sredstva: Za provedbu mjere nisu izdvojena posebna financijska sredstva

Preporuke: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i Agencija za odgoj i obrazovanje predlažu preformulirati ili ukinuti mjeru. U tom smislu Agencija za odgoj i obrazovanje predlaže da Ured za udruge pokrene izradu programa neformalnog obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo koje provode organizacije civilnog društva u Republici Hrvatskoj, temeljeći ga na komparativnim prednostima i mogućnostima nevladinog sektora, ciljevima i potrebama odgojno-obrazovnog sustava te rezultatima uspješnosti i kvalitete programa nevladinih udruga, dobivenih neutralnom vanjskom evaluacijom, kako se ne bi dovelo u pitanje autonomiju nevladinog civilnog/građanskog sektora.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u slučaju da mjera ostane smatra da katalog nije potrebno tiskati i predlažu objaviti ga na mrežnim stranicama Ureda za udruge. Osim toga, ističu da je većina programa/projekata obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo koje provode OCD-i namijenjena djeci i mladima, a tek manji stručnom usavršavanju učitelja i nastavnika. Drugo pitanje, o kojem bi trebalo voditi računa je koje će OCD ući u Katalog. Naime, nisu svi programi i projekti jednako vrijedni i potrebni, pa se svi i ne bi trebali preporučiti nastavnicima za stručno usavršavanje. Ujedno, pitanje je da li će potvrđnice s takvih usavršavanja biti uvažavane prigodom napredovanja u zvanju.

Ured za udruge predlaže da Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva ažurira Katalog programa neformalnog obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo koje provode organizacije civilnoga društva u Republici Hrvatskoj objavljen 2005. godine u suradnji s Hrvatskim politološkim društvom, te da Nacionalna zaklada bude nositelj navedene mjere.

Preporuke vezane uz Poglavlje 5. Obrazovanje za demokratsko građanstvo i ljudska prava

U 2008. se prema Operativnom planu trebalo provoditi 9 mjera. Sukladno očitovanjima glavnih nositelja provodilo se 6 mjera, od čega je jedna mjera izvršena (5.7.), dok su za 3 mjere koje se nisu provodile nositelji dali vrlo konstruktivna objašnjenja i razloge neprovođenja, kao i prijedloge za poboljšanja radi učinkovite provedbe, koji ujedno predstavljaju i preporuke za izmjenama sukladno njihovim izvješćima. Predlaže se objediniti mjeru 5.1. i 5. 2. pod jednim nazivom, a izmjene u pogledu naziva mjere predlažu se za mjeru 5.5. i 5.9., nadalje, izmjene vezano uz nositelje za mjere 5.2., 5.5., 5.8., 5.9. i 5.10, dok se produženje roka sugerira za mjere: 5.5. i 5.9.

POGLAVLJE 6. PRAVNI OKVIR ZA DJELOVANJE I RAZVOJ CIVILNOGA DRUŠTVA

Pravni, odnosno zakonski okvir za djelovanje i razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj nalazi se u brojnim propisima, od općih pravnih međunarodnih i domaćih dokumenata, preko temeljnih zakona do specifičnih propisa koji uređuju pojedine aspekte ili subjekte civilnoga društva. Vidljiva je brojnost pravnih propisa koji, iako pružaju temelje za neograničeno osnivanje i djelovanje organizacija civilnoga društva, ne djeluju povoljno na poticanje njegova razvoja. Stoga je Nacionalnom strategijom predviđeno u cijelosti sagledati zakonski okvir te utvrditi smjer i opseg njegovih izmjena, odnosno uskladiti zakonske i podzakonske propise horizontalno (jedan propis s drugim) i vertikalno (niži propis s višim), uključujući i one koji se posredno odnose na njihovo djelovanje.

Nadalje, Strategija predviđa usvajanje novog modela klasifikacije organizacija civilnog društva radi razlikovanja organizacija koje djeluju za opće (javno dobro), od organizacija koje su osnovane s ciljem zadovoljavanja potreba svojih članova, uključujući i stimuliranje filantropije i kulture davanja za opće dobro putem poreznih olakšica. Sukladno mjerama zacrtanim Operativnim planom u svrhu postizanja navedenog programskog cilja proveden je niz aktivnosti tijekom 2007. godine s ciljem unapređenja pravnog okvira za djelovanje i razvoj civilnog društva.

Mjere

6.1. Provesti analizu postojećeg zakonodavstva s preporukama za izmjene, dopune i donošenje pravnih propisa za ostvarivanje poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva

Nositelji: Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva u suradnji s organizacijama civilnog društva, Središnji državni ured za upravu, ostala središnja tijela državne uprave

Rok: studeni 2007. – prosinac 2008.

Provedba: Ured za udruge u suradnji sa Savjetom za razvoj civilnog društva sustavno analizira postojeće propise vezane uz stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva u funkciji pripreme kvalitetne podloge za predlaganje i provedbu novih mjera sukladno Operativnom planu Nacionalne strategije. Među prvima je pripremljena analiza o postojećoj dobroj europskoj praksi za suradnju države i civilnog društva u postupku donošenja novih zakona i drugih akata, odnosno o dosadašnjoj uključenosti civilnog društva u zakonodavne procese u Republici Hrvatskoj. U tom smislu, Ured za udruge je objavio publikaciju *Civilni dijalog*, koja donosi vrlo detaljnu analizu suradnje državnih tijela i civilnog društva unutar institucija EU odnosno država članica Unije, a u 2008. godini objavljena je također i publikacija *Suradnja države i civilnog društva u postupku donošenja zakona i drugih općih propisa*. Pored toga, u sklopu aktivnosti Radne skupine za utvrđivanje kriterija za dodjelu statusa organizacija koje djeluju za opće dobro, provedena je sustavna analiza postojeće dobre prakse na tom planu u Republici Hrvatskoj, a Ured za udruge izradio je prvi nacrt Zakona o organizacijama civilnoga društva koje djeluju za opće dobro.

Utrošena sredstva: Ured za udruge - 38.997,35 kn

Preporuka: Nastaviti s provedbom mjere i u 2009. i 2010. godini

6.2. Izraditi nove propise i uskladiti postojeće za daljnji razvoj civilnog društva u Republici Hrvatskoj, kao i njihovo provođenje: Zakon o zakladama, Zakon o organizacijama koje djeluju za opće dobro i druge propise

Nositelji: Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva u suradnji s organizacijama civilnog društva, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi i ostala središnja tijela državne uprave, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva

Rok: siječanj 2007. – prosinac 2008.

Provedba: Nakon definiranja temeljnih pitanja uređenja statusa organizacija koje djeluju za opće dobro (kriterija za stjecanje statusa, dodatnih uvjeta za stjecanje posebnog statusa, sadržajnih kriterija, djelatnosti od općeg dobra), oformljena je Radna skupina za izradu nacrta Zakona. Izrađen je prvi nacrt teksta Zakona o organizacijama koje djeluju za opće dobro, a očekuje se da će rezultati istraživanja koje su Ured za udruge i Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva naručili od Instituta za javne financije poslužiti kao podloga za procjenu učinaka zakona, ali i podloga za moguća normativna rješenja povlastica koje bi se tim zakonom (ili poreznim zakonima) propisale svim organizacijama koje djeluju za opće dobro i kao takve budu upisane u odgovarajući Registar.

Utrošena sredstva: Ured za udruge – 14.000 kn

Preporuke: Među nositelje mjera dodati i Ministarstvo uprave (sukladno Zakonu, kao na stranici 3. ovog Izvješća). Nastaviti s provedbom mjere i u 2009. i 2010. godini.

6.3. Utvrditi kriterije za dobivanje statusa organizacija koje djeluju za opće (javno) dobro, njihovo registriranje i praćenje djelovanja

Nositelji: Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo kulture, Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Fond za razvoj i zapošljavanje

Rok: travanj 2007. – prosinac 2008.

Provedba: Ured za udruge osnovao je Stručnu radnu skupinu koja je putem prvog nacrtu teksta Zakona o organizacijama civilnog društva koje djeluju za opće dobro definirala kriterije, registriranje i praćenje djelovanja organizacija civilnog društva koje djeluju za opće dobro.

Utrošena sredstva: Ured za udruge – 12.000 kn

Preporuke: Nastaviti s provedbom mjere i u 2009. i 2010. godini. Provedbu ove mjere vezati s provedbom mjere 8.1.6.

6.4. Usvojiti i provoditi Program suradnje Vlade Republike Hrvatske i nevladinog, neprofitnog sektora u Republici Hrvatskoj. Poticati uspostavljanje partnerskih odnosa između lokalne samouprave i organizacija civilnog društva (sporazumi o suradnji), te razvijati i poticati zajedničke programe u pojedinim sektorima

Nositelji: Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva u suradnji s organizacijama civilnog društva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nadležna ministarstva

Rok: siječanj – srpanj 2007.

Provedba: Nakon višekratne inicijative za doručivanje Programa suradnje Vlade Republike Hrvatske i nevladinog, neprofitnog sektora, na Savjetu za razvoj civilnog društva zaključeno je da će Ured za udruge izraditi prijedlog novog teksta, a nakon konzultacija i usuglašavanja pokrenut će se proces usvajanja. Ured za udruge je izradio novu verziju teksta, sastala se ad hoc formirana Radna skupina i tekst novog naslova Program suradnje Vlade Republike Hrvatske i organizacija civilnog društva u Republici Hrvatskoj, u fazi je usuglašavanja

Utrošena sredstva: Za provedbu mjere nisu izdvojena posebna financijska sredstva

Preporuke: Nastaviti s provedbom mjere i u 2009. godini.

6.5. Unaprijediti zakonski i institucionalni okvir za djelovanje neprofitnih medija s ciljem jačanja demokratizacije i razvoja civilnog društva

Nositelji: Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Ministarstvo kulture, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva u suradnji s organizacijama civilnog društva

Rok: siječanj 2009. – prosinac 2011.

Provedba: Provedba ove mjere treba započeti u 2009. godini

Preporuke vezane uz Poglavlje 6. Pravni okvir za djelovanje i razvoj civilnog društva

Tijekom izvještajnog razdoblja, 4 od ukupno 5 mjera iz ovoga poglavlja bilo je predviđeno za provedbu, te su sve četiri mjere i provedene, u različitom opsegu, pri čemu provedba jedne mjere (Mjera 6.4.) nije završila u zadanom roku. Za sve se mjere predlaže nastavak provedbe, a za jednu mjeru (6.2.) predlaže se i izmjena naziva mjere.

POGLAVLJE 7. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA POTPORU RAZVOJA CIVILNOG DRUŠTVA

Savjet za razvoj civilnog društva, Ured za udruge i Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva središnje su institucije koje na operativnoj razini primjenjuju i promiču vrijednosti navedene u Nacionalnoj strategiji stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva. Svi ostali dionici, poput tijela državne uprave, organizacija civilnoga društva i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u interakciji, sudjeluju u osmišljavanju i provođenju osnovnih strateških ciljeva stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva u Hrvatskoj.

Ciljevi Strategije u ovom poglavlju odnose se na definiranje zadaće i odnosa između Ureda za udruge, Savjeta za razvoj civilnog društva i Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva te osmišljavanje modela savjetovanja s organizacijama civilnoga društva putem Savjeta za razvoj civilnog društva kao savjetodavnog tijela Vlade RH o svim pitanjima važnim za razvoj civilnoga društva i međusektorsku suradnju. Krajnji cilj takvog institucionalnog okvira je kontinuirano usavršavanje suradnje i razumijevanja razvoja civilnoga društva u svim tijelima državne uprave te jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, od tijela zaduženih za registraciju organizacija civilnoga društva do tijela uključenih u financiranje i potporu razvoju civilnoga društva.

7.1. Donijeti odluku o izmjenama i dopunama Odluke o imenovanju članica i članova Savjeta za razvoj civilnog društva

Nositelj: Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ureda za udruge

Rok: ožujak 2007.

Provedba: Ova mjera je provedena u 2007. godini

7.2. Potaknuti osnivanje tijela koje će biti odgovorno za promidžbu partnerstava između nevladinih, neprofitnih organizacija i lokalne vlasti

Nositelji: Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva u suradnji s organizacijama civilnog društva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, regionalni forumi

Rok: siječanj – ožujak 2007.

Provedba: Provedba mjere započela je osnivanjem savjetodavnih tijela na regionalnoj i lokalnoj razini sa svrhom potpore razvoju civilnog društva i poticanja suradnje jedinica lokalne samouprave i udruga u područjima prioritetnim za određenu lokalnu zajednicu (zaštita i

promicanja ljudskih prava, unapređenje kvalitete življenja, izvaninstitucionalno obrazovanje i inovacije u obrazovanju, pružanje potpore djeci i mladima). Slijedom rečenog osnovan je čitav niz savjetodavnih tijela, primjerice, Savjet za razvoj civilnog društva Istarske županije, Odbor za razvoj civilnog društva Grada Osijeka, itd. Imajući u vidu okvir suradnje i partnerskih odnosa između predstavnika lokalnih vlasti i organizacija civilnog društva, potpisane su povelje ili sporazumi o suradnji koje se temelje na načelima partnerstva, pluralizma, transparentnosti i odgovornosti u radu (Vukovarsko-srijemska županija, Osječko-baranjska županija, Grad Split, Grad Rijeka, Virovitičko-podravska županija, itd.), dok su u nekim zajednicama u fazi izrade i/ili dogovora. Iako Povelje o suradnji između lokalne samouprave i udruga nemaju pravno obvezujući karakter, predstavljaju značajan korak u unaprjeđenju civilnog dijaloga u lokalnim zajednicama.

Utrošena sredstva: za provedbu mjere nisu izdvojena posebna financijska sredstva

Preporuka: Provedbu mjere produžiti na način da se provodi kontinuirano. U tom smislu Ured za udruge i Savjet za razvoj civilnog društva trebaju u okviru svojih nadležnosti nastaviti poticati osnivanje tijela za promicanje suradničkih odnosa organizacija civilnog društva i JLS

7.3. Provesti analizu institucionalnog okvira i prakse suradnje tijela državne uprave s organizacijama civilnog društva

Nositelji: Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva u suradnji s organizacijama civilnog društva, Fond za razvoj i zapošljavanje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Rok: siječanj 2007. – prosinac 2008.

Provedba: Analiza institucionalnog okvira i prakse suradnje tijela državne uprave s organizacijama civilnoga društva bila je početna točka i preduvjet za donošenje kvalitetnog rješenja u obliku Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga. Jednako tako, analiza institucionalnog okvira i prakse suradnje predstavljala je važan korak pri izradi Kodeksa pozitivne prakse savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima izrade i provođenja zakona, drugih propisa i akata. Također, ciljano i tematski usmjereno provodi se analiza institucionalnog okvira i prakse suradnje tijela državne uprave s organizacijama civilnoga društva za usklađivanje zakonskog okvira vezanog uz stjecanje statusa i definicije djelovanja organizacija od općeg dobra. U sklopu projekta PHARE 2005 koji je odobren kao tehnička pomoć Savjetu za razvoj civilnog društva bila je provedena analiza učinkovitosti postojećeg institucionalnog okvira za potporu razvoju civilnoga društva te predložene odgovarajuće mjere za poboljšanje na tom planu.

Utrošena sredstva: Ured za udruge – 30.600 kn

Preporuka: Predlaže se kontinuirana provedba ove mjere.

Preporuke vezane uz Poglavlje 7. Institucionalni okvir za potporu razvoja civilnoga društva

Unutar ovoga poglavlja, tijekom 2008. bila je planirana provedba 2 mjere te su obje bile nastavak provedbe iz 2007. Vezano uz mjeru 7.2. predlaže se produženje roka na način da se provodi kontinuirano.

POGLAVLJE 8. SUSTAV FINANCIRANJA POTPORE I RAZVOJA CIVILNOGA DRUŠTVA

8.1. Financiranje inicijativa, projekata i programa organizacija civilnoga društva

U cilju daljnje potpore razvoju civilnoga društva u Hrvatskoj, uz već utvrđene načine i izvore financiranja inicijativa, projekata i programa organizacija civilnoga društva, treba poduzeti dodatne napore za iznalaženje novih inovativnih modela, odnosno prilagođavanja onih koji su se pokazali uspješnima u drugim zemljama. Nacionalna strategija u ovom poglavlju predviđa donošenje *Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga*, kao jednog od najvažnijih dokumenata kojima se osigurava transparentnost procesa uz jasno postavljene kriterije. Uloga Ureda za udruge i Savjeta za razvoj civilnog društva je u praćenju provedbe i poštivanju odredbi *Kodeksa* nakon njegovog donošenja. S ciljem njegove učinkovite provedbe, posebno na lokalnom nivou, predviđena je i priprema priručnika za provedbu *Kodeksa* te izobrazba državnih službenika i službenika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave vezana za provedbu odredaba *Kodeksa*. Nadalje, cilj je utvrditi postupak odabira članova povjerenstva za procjenu prijavljenih projekata i programa organizacija civilnoga društva te utvrditi mjere za sprječavanje mogućeg sukoba interesa članica i članova povjerenstva za procjenu. Sukladno praksi u EU, Strategija navodi razmatranje prakse u kojoj država ugovara obavljanje društveno korisnih usluga i poslova s organizacijama civilnoga društva postupkom javne nabave.

U svrhu veće transparentnosti procesa dodjele financijskih potpora Strategija predviđa pripremu godišnjih planova i kalendara raspisivanja javnih natječaja te osmišljavanje sustava izvještavanja korisnika financijskih potpora o rezultatima provedbe financiranih projekata i programa. Također, jedan od bitnih ciljeva je definirati zakonski okvir za organizacije od općeg dobra. Konačno, mjere iz ovog poglavlja Strategije trebaju osigurati kvalitetno privlačenje i korištenje fondova EU namijenjenih razvoju civilnoga društva, i to kroz nacionalni sustav upravljanja financijskim potporama iz EU. Sukladno mjerama zacrtanim Operativnim planom u svrhu postizanja navedenog programskog cilja proveden je niz aktivnosti tijekom 2008. godine.

Mjere

8.1.1. Izraditi Nacrt Prijedloga Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga na nacionalnoj i lokalnoj razini

Nositelji: *Središnji državni ured za upravu (sada Ministarstvo uprave) i ostala središnja tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnoga društva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva*

Rok: *siječanj – ožujak 2007.*

Provedba: Mjera je izvršena donošenjem *Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga* u veljači 2007. (Hrvatski sabor).

8.1.2. Izraditi program izobrazbe za provedbu Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga na nacionalnoj i lokalnoj razini

Nositelji: Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Središnji državni ured za upravu (sada Ministarstvo uprave), Akademija lokalne demokracije, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nadležna ministarstva, vladini uredi

Rok: ožujak 2007. – prosinac 2008.

Provedba: Kodeksom se uređuju osnovni standardi i načela postupanja tijela državne uprave i ureda Vlade Republike Hrvatske u postupku odobravanja financijske potpore iz sredstava državnog proračuna udrugama za provedbu njihovih programa i projekata koji su od osobitog interesa za opće/javno dobro u Republici Hrvatskoj. Davatelji financijske potpore, radi učinkovitoga korištenja raspoloživih resursa u društvu i racionalnog transparentnog korištenja sredstava iz državnog proračuna, prilikom dodjele sredstava udrugama za provedbu projekata i programa, postupaju prema odredbama ovoga Kodeksa. Tijekom 2008. godine Ured za udruge u suradnji sa Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva pristupili su izradi Priručnika o Kodeksu koji je u postupku izrade, te će osim teoretskog dijela sadržavati niz praktičnih prijedloga za davatelje potpora, kao i set alata, odnosno obrazaca radi lakšeg prilagođavanja jedinstvenom sustavu dodjele financijskih potpora programima i projektima udruga. Osim toga, Nacionalna zaklada i Ured za udruge održali su prve izobrazbe za predstavnike tijela državne uprave i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u sklopu Prve nacionalne konferencije davatelja financijskih potpora i donatora "Za Dobro.BIT!" održane u listopadu 2008. godine u Dubrovniku.

Utrošena sredstva: Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva – 100.000 kuna

Preporuke: S provedbom mjere treba nastaviti u 2009. i u 2010. godini. Predlaže se novi naziv mjere: „Izrada priručnika i edukacija o primjeni Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga na nacionalnoj i lokalnoj razini“. Također se predlaže izmjena u pogledu sunositelja, tako da umjesto Središnjeg državnog ureda za upravu stoji Ministarstvo uprave (prema Zakonu, kao na stranici 3. ovog Izvješća)

8.1.3. Izraditi i provesti sustav izvještavanja korisnika financijskih potpora o rezultatima provedbe financiranih projekata i programa

Nositelji: Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Akademija lokalne demokracije, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nadležna ministarstva, vladini uredi

Rok: travanj 2007. – lipanj 2008.

Provedba: Ured za udruge i Savjet za razvoj civilnog društva prate provedbu Kodeksa putem izrade sveobuhvatnog izvješća o financiranim programima i projektima organizacija civilnog društva temeljem pojedinačnih izvješća davatelja potpora. Slijedom toga, u 2008. pripremljeni su i ažurirani upitnici i obrasci za nacionalnu razinu te prilagođeni upitnici i obrasci za županije, gradove i općine, što je novina u odnosu na 2007. godinu. Izvješće se objavljuje u zasebnoj

publikaciji, kao i na internetskim stranicama Ureda za udruge, gdje se ujedno nalazi i kompletan *Pregled financijskih potpora iz javnih izvora za razdoblje od 2004. do 2007.*

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva provodi izvještavanje korisnika financijskih potpora o rezultatima provedbe tih potpora putem redovnih programskih i financijskih vrednovanja te redovnom komunikacijom kroz sustav "Korisnik_Plus". Nacionalna zaklada kroz objavu godišnjih izvještaja o radu pa tako i u Godišnjem izvještaju o radu u 2008. godini informira zainteresiranu javnost, ali i korisnike financijskih potpora o rezultatima provedbe odobrenih i financiranih potpora.

Utrošena sredstva: Ured za udruge – 61.000 kn; Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva - 91.359,91 kuna;

Preporuka: S provedbom mjere treba nastaviti u 2009. i u 2010. godini.

8.1.4. Izraditi godišnje planove i kalendare raspisivanja javnih natječaja za dodjelu financijske potpore za projekte i programe organizacijama civilnog društva

Nositelji: *nadležna ministarstva, jedinice lokalne i područne samouprave, Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnoga društva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva*

Rok: *rujan – prosinac svake godine od 2007. do 2009.*

Provedba: Ovu mjeru **Ured za udruge** provodi u uskoj suradnji sa nadležnim ministarstvima u okviru koordinacije davatelja potpora programima i projektima organizacija civilnog društva iz javnih izvora sa nacionalnog nivoa. Kao jedan od važnih rezultata te koordinacije je *Indikativni kalendar*, objavljen na internetskim stranicama Ureda za udruge koji se redovito ažurira sukladno konzultacijama s davateljima potpora uključujući i redovite koordinacijske sastanke (najmanje dva puta godišnje).

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva je svake godine, pa je tako i u 2008. godini objavila *Kalendar objave natječaja i poziva za iskaz interesa* nekoliko mjeseci prije službene objave natječaja i poziva za iskaz interesa te je nakon toga isti predstavila i na regionalnim informativnim danima i to: u Zagrebu, 9.5., u Rijeci 12.5., u Osijeku 20.5. i u Splitu 26.5.2008. godine.

Utrošena sredstva: Ured za udruge – 28.000 kn; iz sredstava za redovnu djelatnost Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva

Preporuka: S provedbom mjere treba nastaviti u 2009. i u 2010. godini. U nazivu mjere na kraju teksta dodati riječi „po vrstama djelatnosti“.

8.1.5. Izraditi učinkovit sustav izvještavanja o provedbi projekata i programa udruga (Upitnik: Pregled odobrenih financijskih potpora organizacijama civilnog društva)

Nositelji: *Ured za udruge i Savjet za razvoj civilnoga društva u suradnji sa nadležnim ministarstvima i ostalim središnjim tijelima državne uprave koja dodjeljuju financijske potpore organizacijama civilnog društva*

Rok: lipanj 2007 – u kontinuitetu

Provedba: U 2008. radilo se na daljnjem unaprjeđenju sustava financiranja programa i projekata udruga iz javnih izvora, te je u tu svrhu **Ured za udruge** održao nekoliko koordinacijskih sastanaka s davateljima potpora. Prema preporukama *Izješća za 2007.* sustav je proširen na lokalnu razinu, odnosno od ove godine zahtjev za dostavljanje izvješća dostavljen je i općinama. Također Ured za udruge Vlade RH započeo je trogodišnji program (u razdoblju listopad 2008. - listopad 2011.) kojem je svrha unaprijediti sustav praćenja i vrednovanja rezultata projekata i programa organizacija civilnoga društva financiranih iz državnog proračuna.

Na sjednicama **Savjeta za razvoj civilnog društva** tijekom 2008. raspravljalo se o unapređenju sustava prikupljanja i analiza podataka o opsegu i procedurama financiranja organizacija civilnog društva iz svih ključnih javnih i privatnih izvora u Republici Hrvatskoj, uključujući i predpristupne fondove, inozemne razvojne programe i programe korporativne filantropije. U tu su svrhu u Uredu za udruge ažurirani i prilagođeni obrasci te su dostavljeni svim tijelima državne uprave, te institucijama na lokalnom nivou od županijskog do općinskog (od ove godine). Isto tako, Ured za udruge prikupio je i objavio informacije od tvrtki, međunarodnih organizacije, kao i podatke o financiranju organizacija civilnoga društva iz fondova EU.

Utrošena sredstva: Ured za udruge – 26.000 kn

Preporuka: Ovu mjeru objediniti s mjerom 8.1.3. koja objedinjena treba glasiti: „*Izraditi i provoditi učinkovit sustav izvještavanja o financiranju i provedbi projekata i programa organizacija civilnog društva*“

8.1.6. Izraditi analizu mogućih modela pozicioniranja organizacija koje provode djelatnosti za opću dobrobit u poreznom sustavu Republike Hrvatske

Nositelji: *Ministarstvo financija, nadležna ministarstva i ostala središnja tijela državne uprave koja putem javnih natječaja dodjeljuju sredstva organizacijama civilnog društva*

Rok: lipanj 2007. – kontinuirano

Provedba: Ova mjera provodila se u sklopu mjere 6.3 Utvrditi kriterije za dobivanje statusa organizacija koje djeluju za opće (javno) dobro, njihovo registriranje i praćenje djelovanja. Očekuje se da će rezultati istraživanja koje su Ured za udruge i Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva naručili od Instituta za javne financije poslužiti kao podloga za procjenu učinaka zakona ali i podloga za moguća normativna rješenja povlastica koje bi se tim zakonom (ili poreznim zakonima) propisale svim organizacijama koje djeluju za opće dobro i kao takve budu upisane u odgovarajući Registar. U radnoj skupini za izradu Zakona o organizacijama koje djeluju za opće dobro su i predstavnice Porezne uprave i Ministarstva financija koje su upozorile na nužnost usklađivanja Zakona o porezu na dodanu vrijednost s Direktivom 2006/112/EZ, te nemogućnost predlaganja izmjena Zakona o porezu na dodanu vrijednost koje nisu sukladne navedenoj Direktivi.

Utrošena sredstva: Ured za udruge – kao i mjera 6.3.

Preporuke: Obzirom na preuzetu ulogu koordinatora izrade navedenog akta, predlaže se da glavni nositelj ove mjere bude Ured za udruge, dok Ministarstvo financija ima ulogu suradničke institucije.

8.1.7. Uspostaviti učinkovit sustav programiranja pretpristupnih programa Europske unije namijenjenih civilnom društvu osnaživanjem kapaciteta Ureda za udruge (Jedinica za provedbu projekta), izradom strateških analiza i prioriteta za financiranje, osnažiti ulogu Savjeta za razvoj civilnog društva pri definiranju prioriteta i uspostaviti učinkovit sustav konzultacija s organizacijama civilnog društva; uspostaviti suradnju s tijelima državne uprave nadležnim za programiranje svih komponenti IPA programa te osigurati uključenost civilnog društva u sve relevantne komponente

Nositelji: Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva

Rok: siječanj 2007. – u kontinuitetu

Provedba: Među zadaćama Savjeta za razvoj civilnoga društva je i sudjelovanje u programiranju i utvrđivanju prioriteta za korištenje pretpristupnih programa i fondova Europske unije koji su otvoreni za Republiku Hrvatsku, na temelju učinkovitog sustava savjetovanja s organizacijama civilnoga društva. U tom kontekstu, u sklopu projekta PHARE 2005 *Jačanje kapaciteta savjeta za razvoj civilnoga društva i Ureda za udruge Vlade RH* osigurana je tehnička pomoć Uredu, korisničkoj instituciji projekta, kako bi se preko Savjeta za razvoj civilnog društva u proces planiranja prioriteta za financiranje iz pretpristupnih fondova uključilo civilno društvo s ciljem što uspješnijeg korištenja sredstava koja će nam biti na raspolaganju i kako bi se ojačali kapaciteti Savjeta za razvoj civilnog društva i Ureda za udruge u vidu kreiranja što uspješnijeg modela suradnje pri programiranju pretpristupnih i strukturnih fondova Europske Unije. U travnju 2008. održana je dvodnevna radionica za izradu programa rada Savjeta za 2008. i 2009. godinu. Pokrenut je postupak donošenja novog Poslovnika Savjeta za razvoj civilnoga društva, a i definirana su, u cilju bolje učinkovitosti provedbe zacrtanih aktivnosti tijekom mandata, područja od posebnog značaja koja zahtijevaju dodatnu stručnu potporu i djelovanje članova Savjeta, te su u tu svrhu ustanovljene tri stručne radne skupine koje predlažu rješenja odnosno pripremaju podloge daljnjim raspravama na sjednicama: *Radna skupina za međunarodnu suradnju i pridruživanje EU*, *Radna skupina za praćenje financiranja udruga i te Radna skupina za zakonodavstvo*.

Na inicijativu članova/ica Savjeta (Radne skupine za europske integracije i priključivanje EU) Ured za udruge od Europske komisije dobio je tumačenje u vezi načela partnerstva u sklopu programa IPA, a na osnovu dopisa provoditelja programa dobit će se uvid u mehanizme praćenja provedbe načela partnerstva.

10. rujna 2008. održan je sastanak Henka Vissera, predstavnika Opće uprave za proširenje Europske komisije, i predstavnicima udruga u Savjetu za razvoj civilnog društva, kao i s predstavnicima Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva. Glavna tema sastanka bila je priprema novog projekta tehničke pomoći zemljama regije u sklopu šireg programa potpore razvoju civilnog društva u IPA zemljama - *Civil Society Facility*.

23. rujna 2008. održan je sastanak u cilju jačanja suradnje predstavnika civilnog društva i upravljačkog tijela IV. komponente programa IPA Razvoj ljudskih potencijala, te kako bi se predstavila uloga Sektorskog nadzornog odbora IV. komponente programa IPA, te je u prošireni Sektorski nadzorni odbor programa IPA, komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala imenovano 6 predstavnika organizacija civilnog društva i njihove zamjene.

12. studenog 2008. održan je pripremni sastanak za Sektorski nadzorni odbor i prvo predstavljanje uvjeta, mjera, iznosa i vremena korištenja bespovratnih sredstava u okviru provedbe IV. komponente programa IPA – Razvoj ljudskih potencijala.

21. listopada 2008. održana je radionica za izradu sektorske analize za program IPA 2009. Odazvala se većina članova Savjeta, predstavnika civilnog društva ili predstavnika njihovih organizacija. Preporuke i prijedlozi koje su dali oko prioriteta područja civilnog sektora za financiranje, a u koordinaciji s trenutno financiranim područja sektora, predstavljaju temelj i legitimnost za izradu ukupne natječajne dokumentacije u sklopu IPA 2009. proračunske godine.

Utrošena sredstva: Ured za udruge – 9.000 kuna

Preporuke: Nastaviti s provedbom mjere.

8.1.8. Osnažiti sustav monitoringa projekata financiranih iz pretpristupnih fondova Europske unije namijenjenih civilnom društvu te osigurati uključenost tijela državne uprave nadležnih za pojedina područja za koja su organizacije civilnog društva primile financijsku potporu (zaštita okoliša, socijalne usluge, demokratizacija i ljudska prava, antikorupcija)

Nositelji: Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva

Rok: siječanj 2007. – u kontinuitetu

Provedba: U 2008. sustav praćenja projekata financiranih iz pretpristupnih fondova Europske unije za sektor civilnoga društva nastavljao se snažiti kroz projekt tehničke pomoći uz CARDS 2004 sheme bespovratnih sredstava *Pružanje usluga neprofitnog sektora u zaštiti zdravlja, socijalnoj skrbi i izvaninstitucionalnom obrazovanju te Potpora organizacijama civilnog društva u području zaštite okoliša i održivog razvoja*. U suradnji s članovima Jedinice za provedbu projekata Ureda za udruge organizirana je 2. radionica za korisnike grant shema, te prezentacija u okviru pojedinih područja 2. radionice (rezultati prvog kruga terenskih posjeta, vidljivost projekata, izvješćivanje), održavani su redoviti sastanci te se pružala tehnička pomoć korisnicima (u vidu redovitog odgovaranja na pitanja u sklopu CARDS pitanja) i Uredu za udruge. U fazi evaluacije projektnih prijedloga u fazi pred-ugovaranja Ured je kao korisnička institucija projekta Phare 2006 *Omogućavanje aktivnog doprinosa sektora civilnog društva u pretpristupnom procesu (za sektore demokratizacije i ljudskih prava, zaštite okoliša i održivog razvoja te sudjelovanja mladih)* osigurao sudjelovanje stručnih osoba iz tijela državne uprave te ostalih relevantnih institucija nadležnih za relevantna područja u evaluacijskim odborima (Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zaštite okoliša, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Fond za zaštitu okoliša i održivog razvoja, Istraživačko-obrazovni centra za ljudska prava i demokratsko građanstvo Filozofskog fakulteta u Zagrebu).

U kolovozu 2008. ugovoren je još jedan projekt tehničke pomoći unutar programa Phare 2006., „*Jačanje kapaciteta Ureda za udruge Vlade RH za praćenje i evaluaciju IPA projekata*“, koji treba isporučiti, između ostalog, i preporuke glede mogućnosti boljeg uključivanja Savjeta za razvoj civilnoga društva u proces praćenja i evaluacije, što bi trebala postati jedna od važnih referentnih točaka pri definiranju preporuka od strane Savjeta za prioriteta područja za financiranje iz EU fondova.

Jedinica za provedbu projekata za sektor civilnoga društva Ureda za udruge redovito za potrebe sjednica Savjeta za razvoj civilnoga društva priprema ažurirane bilješke u napretku provedbe svakog pojedinog projekta za koji čije praćenje je JPP zadužen. U tom kontekstu, Savjet se preko svojih predstavnika organizacija civilnoga društva aktivno uključio u raspravu oko problema

korištenja proračunske stavke u odobrenim projektima Europske unije – administrativnih troškova (oko razlika u tumačenju navedene problematike od strane različitih predstavnika različitih institucija), zauzimajući se za pristup da taj dio proračuna ne bude podložan provjerama korištenja novčanih sredstava (računa).

Utrošena sredstva: Redovna proračunska sredstava Ureda za udruge

Preporuke: Nastaviti s provedbom mjere.

8.2. Ugovaranje pružanja javnih usluga s organizacijama civilnoga društva

U okviru reforme sustava socijalne skrbi, zdravstva i obrazovanja Strategija predviđa uključivanje organizacija civilnoga društva kao pružatelje usluga u tim područjima, uz nužnu izmjenu propisa i donošenje akata koji bi definirali standarde, prioritete i mjerila za kvalitetno socijalno ugovaranje, odnosno ugovaranje pružanja javnih usluga s organizacijama civilnoga društva.

Mjere

8.2.1. Provesti socijalno ugovaranje države i organizacija civilnog društva s preporukama za daljnje unaprjeđenje socijalnog ugovaranja u procesu reforme sustava zdravstva i socijalne skrbi, obrazovanja, zaštite okoliša

Nositelji: *Ured za socijalno partnerstvo, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva*

Rok: *siječanj 2007. – u kontinuitetu*

Provedba: Tijekom 2008. nastavljani su napori započeti u sklopu provedbe projekta CARDS 2003 *Pružanje socijalnih usluga od strane neprofitnog sektora*, čiji je glavni korisnik bio Ured za udruge, a kao rezultat kojeg je u trideset lokalnih zajednica diljem Hrvatske provedeno niz specijaliziranih programa izobrazbe i savjetovanja za predstavnike organizacija civilnog društva te lokalne i područne samouprave na temu jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za pružanje usluga u područjima zaštite zdravlja, socijalne skrbi i izvaninstitucionalnog obrazovanja na lokalnoj razini. U 2008. Ured je pratio i aktivno podupirao provedbu 17 novih projekata u sklopu programa CARDS 2004 *Pružanje socijalnih usluga od strane neprofitnog sektora te Potpora organizacijama civilnog društva za zaštitu okoliša i održivi razvoj*, u sklopu kojih je postignut značajan napredak u brojnim područjima ugovaranja socijalnih usluga od javnog interesa. Ured za socijalno partnerstvo radi nedostataka administrativnih kapaciteta Ureda, odnosno nedostataka dovoljnog broja službenika za kvalitetno obavljanje svih obveza Ureda, koje su se tijekom 2008. značajno povećale, kao nositelj nije sudjelovao u provođenju ove mjere, te se predlaže da u predstojećem razdoblju sudjeluje samo kao sunositelj uz ostala tijela državne uprave.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi je u 2008. godini nastavilo s pozitivnom praksom vezanom za ugovaranje socijalnih usluga s organizacijama civilnog društva, dodjeljujući financijske potpore programima i projektima udruga koje uključuju neposredan rad s korisnicima u području socijalne skrbi. Na taj je način ugovorena provedba 207 programa, odnosno projekata od čega 125 jednogodišnjih projekata (iznos od 9.000.000,00 kn), 26 jednogodišnjih projekata čiji sadržaj se odnosi na provedbu mjera iz nacionalnih strategija, planova i programa (iznos od

7.729.746,00 kn), 5 dvogodišnjih programa (druga godina provođenja) u iznosu od 642.700,00 kn, 51 trogodišnji program (treća godina provođenja) u iznosu od 9.346.370,00kn. Za ovu namjenu ukupno je utrošeno 27.218.816,00 kn.

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva u sklopu Natječaja za razvoj lokalne zajednice "Zajedno za bolje" određuje i prati standarde koji se primjenjuju u području ugovaranja pružanja javnih usluga pa u sklopu toga i socijalnih usluga. Natječajem "Zajedno za bolje" financirano je 20 projekata organizacija civilnoga društva u području ugovaranja provedbe javnih usluga u lokalnim zajednicama te je ukupno dodijeljeno 1.934.343,03 kuna.

Utrošena sredstva: redovna proračunska sredstva Ureda za udruge; Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva - 1.934.343,03 kuna; Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi - 27.218.816,00 kn

Preporuke: Imajući u vidu važnost socijalnog ugovaranja te izazove za organizacije civilnog društva u postojećem sustavu koji nema jasno definirane kriterije, ali i nedostatne kapacitete Ureda za socijalno partnerstvo, uključujući činjenicu da je tijekom 2008. Ured za udruge preuzeo koordinaciju za mjeru 8.2.2., predlaže se spajanje mjere 8.2.1. s mjerom 8.2.2. koja bi glasila: „Unapređenje sustava ugovaranja socijalnih usluga od javnog interesa s organizacijama civilnog društva (udrugama) u Republici Hrvatskoj“.

8.2.2. Izraditi pravilnik o standardima, prioritetima i mjerilima za socijalno ugovaranje

Nositelji: Ured za socijalno partnerstvo, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ured za udruge

Rok: siječanj 2008. – prosinac 2009.

Provedba: Slijedom dinamike i rezultata provedbe mjere 8.2.1. u 2007. godini Ured za udruge je pokrenuo koordinaciju nositelja ove mjere te je u tu svrhu u svibnju 2008. održan sastanak predstavnika institucija glavnih nositelja te međunarodnih organizacija koje već godinama provode projekte u području socijalne politike. Slijedom rasprave i zaključaka dogovorena je potreba čvršće koordinacije ključnih institucija te formiranje Radne skupine za izradu standarda za socijalno ugovaranje. Brojne aktivnosti na provedbi ove mjere započete krajem 2008. i početkom 2009. godine kada je Radna skupina započela s intenzivnijim radom.

Utrošena sredstva: redovna proračunska sredstva Ureda za udruge

Preporuke: Budući da je Ured za udruge preuzeo koordinaciju provedbe mjere 8.2.2. predlažu se izmjene nositelja mjere, tako da Ured za udruge bude prvi na popisu glavnih nositelja, što je ujedno sukladno očitovanju Ureda za socijalno partnerstvo. Također se predlaže izmjena naziva mjere u „Unapređenje sustava ugovaranja socijalnih usluga od javnog interesa s organizacijama civilnog društva (udrugama) u Republici Hrvatskoj“.

8.2.3. Uspostaviti sustav redovnog informiranja organizacija civilnog društva o fondovima Europske unije

Nositelji: Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ured za socijalno partnerstvo, Ured za udruge, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Hrvatski zavod za zapošljavanje

Rok: siječanj 2008. – prosinac 2009.

Provedba: Od 2007. kada je uspostavljena nova internetska stranica **Ureda za udruge** redovito se ažurira na dnevnoj osnovi, pa tako i informacije o pretprijetnim fondovima; također su postavljeni linkovi na stranice SDURF-a i SAFU gdje su dostupni podaci općenito o programima EU s uputama o prijavljivanju projektnih prijedloga, te na stranice Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, koja u suradnji s IMO uređuje mjesečni elektronički bilten *Civilno društvo.eu* o civilnom društvu u EU u kojem između ostalog objavljuju i vijesti o fondovima i natječajima otvorenim za organizacije civilnog društva iz Hrvatske.

Tijekom 2008. Ured za udruge organizirao je 4 radionice u svrhu informiranja potencijalnih podnositelja projektnih prijedloga za 3 grant sheme u okviru Phare 2006. U ožujku 2008. je održana druga radionica za korisnike tri sheme bespovratnih sredstava (Grant sheme) CARDS 2003/2004 *Dobro upravljanje i vladavina prava*, CARDS 2004 *Pružanje socijalnih usluga neprofitnog sektora* i CARDS 2004, s ciljem informiranja o postignutim rezultatima u prvim mjesecima provedbe projekata te davanje konkretnih i detaljnih uputa vezano uz interim i završno izvješćivanje. Također su u suradnji su Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva organizirani Info dani o programu Europa za građane.

Hrvatski zavod za zapošljavanje je tijekom 2008. sustavno provodio informiranje o mogućnostima korištenja sredstava iz EU fondova putem stručnih skupova, WEB stranice i suradnju s nevladinim sektorom na nacionalnoj i lokalnim razinama. U sklopu projekata CARDS 2004 „Lokalna partnerstva za zapošljavanje“ i PHARE 2005 „Aktivne mjere za zapošljavanje skupina kojima prijeti socijalna isključenost“ HZZ je proveo dva programa darovnica. U sklopu programa CARDS 2004 sklopljeno je 10 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, a u sklopu programa PHARE 2005 sklopljeno je 11 ugovora. Glavni ciljevi programa darovnica bili su: a) Pomoć ciljnim skupinama u pristupu zapošljavanju (uključujući samozapošljavanje) na lokalnim tržištima rada, b) Jačanje kapaciteta aktera tržišta rada za provedbu mjera aktivne politike tržišta rada. Nositelji projekata većinom su bile nevladine udruge koje rade s različitim ciljnim skupinama. Udruge su provedbom navedenih projekata ojačale svoje kapacitete i pripremile se za buduće natječaje u sklopi programa IPA. Hrvatski zavod za zapošljavanje je prilikom izrade projektne dokumentacije za projekte koje planira provoditi u okviru I. i IV. komponente Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA) konzultirao predstavnike civilnog društva. Predstavnicima civilnog društva pri izradi projektne dokumentacije prezentirani su sadržaji i aktivnosti projekata te su provedene pismene i usmene konzultacije s ciljem unaprjeđenja samih projekata. Predstavnici civilnog društva su svojim komentarima, sugestijama i prijedlozima doprinijeli unaprjeđenju pojedinih projekata Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje, a također će aktivno sudjelovati kao dionici u aktivnostima pojedinih projekata. Predstavnici civilnog društva sudjelovali su u fazi pripremi projektne dokumentacije za sljedeće projekte Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje: (a) Lokalna partnerstva za zapošljavanje – Faza 3; (b) Mladi na tržištu rada; (c) Usluge HZZ-a klijentima: Unaprjeđenje cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i ICT podrška; (d) Žene na tržištu rada; (e) Poticanje uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada; (f) Centar tržišta rada Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Informiranje civilnog društva o mogućnostima korištenja sredstava iz fondova Europske unije provodilo se na razini Središnje i

područnih službi Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje, u sklopu kojega je velika pozornost posvećena informiranju organizacija civilnoga sektora o mogućnostima uključivanja u projekte prekogranične suradnje.

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva u suradnji s Institutom za međunarodne odnose jednom mjesečno objavljuje elektronički bilten "Civilno društvo.EU" u kojem se redovno izvješćuju organizacije civilnoga društva i ostala zainteresirana javnost o fondovima EU, ali i svim važnim aktivnostima civilnoga društva na razini Europske Unije. E-bilten "Civilno društvo.EU" dostupan je na internetskoj stranici Nacionalne zaklade i dostavlja se e-poštom na adrese nekoliko tisuća organizacija civilnoga društva i drugih predstavnika zainteresirane javnosti.

Utrošena sredstva: Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva - 52.000,00 kuna; redovna proračunska sredstva Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Preporuke: Predlaže se izmjena glavnog nositelja, tako da to od 2009. bude Ured za udruge, dok bi Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU bio sunositelj.

8.3. Razvoj socijalne ekonomije i neprofitnog poduzetništva

Socijalno ili neprofitno poduzetništvo javlja se u različitim oblicima i kroz različite subjekte stjecanja dohotka nastojeći istovremeno ostvariti ekonomske, socijalne i ekološke učinke. Ono predstavlja praktičnu razinu ideje socijalne ekonomije, gdje se nova, dodana vrijednost poduzetničkog pothvata očituje kroz socijalne ciljeve, poput održivosti neprofitne organizacije, stvaranja novih radnih mjesta, zapošljavanja marginaliziranih skupina i sl. Pored dodane socijalne vrijednosti, osnovna razlika između profitnog i neprofitnog poduzetništva je u načinu raspodjele dohotka, koji se u slučaju neprofitnog poduzetništva usmjerava na ostvarenje misije zbog koje je organizacija i osnovana. Nacionalna strategija u ovoj cjelini definira potrebu poticanja programa socijalnog poduzetništva, socijalne ekonomije i socijalnog zapošljavanja putem poticajnog zakonodavnog i poreznog okvira za poduzeća i neprofitne organizacije te razvoja mjera sustavnog praćenja učinaka i uspješnosti ulaganja u neprofitno poduzetništvo.

Mjere

8.3.1. Izraditi i provesti program izobrazbe o neprofitnom poduzetništvu za organizacije civilnog društva, predstavnike javnog i profitnog sektora

Nositelji: *Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Ured za udruge, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva s organizacijama civilnog društva*

Rok: *siječanj 2007. – prosinac 2009.*

Provedba: **Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva** je tijekom 2008. provodilo Program pod nazivom „Stvaranje egzistencije“ – poduzetništvom protiv siromaštva, samoostvarenjem do dostojanstva, koji je još u tijeku, a korisnik je HR CARITAS/CERIZ. Hrvatski CARITAS je provođenje Programa, zajedno sa Zakladom biskup Josip Lang i drugim partnerima potaknuo osnivanje Upravljačko-razvojne zadruge CERIZ – Centar za inovacije i razvoj zadrugarstva. Po njenu osnivanju kao neprofitne i infrastrukturne institucije, posebnim joj je ugovorom prenesena obveza implementacije Programa. Iznos projekta je 1.250.000,00 kn

Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ) izvijestio je kako je tijekom 2008. u suradnji s organizacijama civilnog društva na regionalnim na regionalnim razinama provodio niz projekata (izvještaj se odnosi na 8 područnih službi). U tom smislu provodili su se različiti projekti seminari i obuka za nezaposlene, poticanja zapošljavanja za posebne kategorije, kao osobe s invaliditetom, te žene iznad 40 godina u suradnji s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Hrvatskim Caritasom, poduzetničkim centrima i specijaliziranim edukatorima za poduzetništvo, u svrhu poticanja samozapošljavanja. Što se tiče neprofitnog poduzetništva, iz izvješća može se identificirati jedan projekt koji se odnosi na to područje, a provodio se u okviru CARDS faza II, pod nazivom „Ricochet“, čiji rezultat je osnivanje Udruga nezaposlenih žena „Priplit“. U sklopu projekta 147 žena sudjelovalo je u radionicama „Moj marketing“, dok je 27 žena osposobljeno za tradicijske zanate (zlatovez, izrada narodnih nošnji i etno frizure), te su programi verificirani pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa. HZZ je u okviru PHARE 2005 provodio projekt „Aktivne mjere zapošljavanja za skupine kojima prijeti socijalna isključenost“ (10. travnja 2007. godine – 30. studenog 2008. godine). Opći cilj projekta bio je ojačati gospodarsku i socijalnu koheziju najranjivijih skupina u našem društvu kroz podizanje razine njihove zapošljivosti. Projekt se sastoji od dvije komponente: prva komponenta odnosi se na ugovor o pružanju usluga i u okviru te komponente ostvaren je glavni cilj evaluacije prethodnih mjera poticanog zapošljavanja HZZ-a, ali i izrada nove palete mjera. Druga komponenta projekta odnosila se na program darovnica u okviru kojeg je potpisano 11 ugovora u studenome 2007. godine u ukupnom iznosu od 999.961,95 Euro (7 udruga korisnica). Osnovni cilj programa darovnica bio je razviti kapacitete aktera na tržištu rada kako bi uspješno provodili mjere aktivne politike tržišta rada (APTR) i povećali zapošljivost skupina kojima prijeti socijalna isključenost kroz multidisciplinarni pristup uključivanju na tržište rada. Prioriteti projekata bili su poboljšati znanje i vještine nezaposlenih kojima prijeti socijalna isključenost te pružiti pomoć ciljanim skupinama pri traženju posla. Svih jedanaest projekata bavilo se problemom nezaposlenosti posebnih ciljanih skupina, poput pripadnika romske nacionalne manjine, žena iznad 40 godina starosti, osoba s invaliditetom i dugotrajno nezaposlenih, te su pri tom korištene sljedeće metode: učenje stranih jezika, stjecanje ECDL diplome, stručno obrazovanje, rad na vještinama traženja posla, vještine komunikacije i prezentacije, pisanje životopisa i druge razne aktivnosti, omogućile su korisnicima projekata veću konkurentnost na tržištu rada. HZZ očekuje daljnju suradnju sa dobavljačima s ciljem doprinosa učinkovitoj provedbi aktivne politike tržišta rada.

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva je u suradnji s međunarodnim i domaćim partnerima osmislila program izobrazbe u IMPACT – Europskom centru za međusektorsku suradnju kojim je obuhvaćeno i područje neprofitnog poduzetništva. S programom izobrazbe planira se započeti u drugoj polovini 2009. godine.

Utrošena sredstva: Hrvatski zavod za zapošljavanje – 7.279.722,99 kuna (kroz PHARE 2005 „Aktivne mjere za skupine kojima prijeti socijalna isključenost“)

Preporuke: U nastavku provedbe ove mjere potrebno je osmisliti specijalizirane programe obuke za neprofitno poduzetništvo, u smislu obrazovanja o specifičnostima neprofitnog poduzetništva, usmjerenog na razvoj lokalnih zajednica u slabije razvijenim područjima, socijalne učinke i zadovoljavanje temeljnih potreba ciljanih socijalnih skupina ili zajednica, u odnosu na poduzetništvo motivirano stvaranjem profita.

8.3.2. Izraditi jasan pravni okvir za djelovanje neprofitnog poduzetništva koji će odrediti principe, nositelje, djelokrug gospodarskih aktivnosti te ostale uvjete i načine poslovanja kojim se određuje neprofitno poduzetništvo, kao pripadajuće povlastice i obveze u poslovanju

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo financija u suradnji s organizacijama civilnog društva, Ured za socijalno partnerstvo, Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnog društva

Rok: srpanj 2007. – ožujak 2009.

Provedba: Mjera se nije provodila u 2008. godini. Sukladno očitovanju za 2008. **Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva** nema mjera kojima potiče neprofitno poduzetništvo

Utrošena sredstva: Za provedbu mjere nisu izdvojena posebna financijska sredstva

Preporuke: Predlaže se nastavak provedbe mjere u 2009., s ciljem uspostavljanja bolje koordinacije nositelja provedbe mjere

8.3.3. Predložiti osnivanje nadležnog tijela za razvoj socijalnog poduzetništva koje će okupiti stručnjake s područja socijalnog zapošljavanja te predstavnike javnog, poslovnog i nevladinog, neprofitnog sektora, kao i medija

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva u suradnji s organizacijama civilnog društva, Ured za socijalno partnerstvo, Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnog društva, Hrvatski zavod za zapošljavanje, sindikati

Rok: srpanj 2007. – ožujak 2008.

Provedba: Mjera se nije provodila u 2008. godini. Sukladno očitovanju za 2008. **Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva** nema mjera kojima potiče neprofitno poduzetništvo

Utrošena sredstva: Za provedbu mjere nisu izdvojena posebna financijska sredstva

Preporuke: Predlaže se nastavak provedbe mjere u 2009., s ciljem uspostavljanja bolje koordinacije nositelja provedbe mjere.

8.3.4. Odrediti ekonomske i socijalne pokazatelje uspješnosti i načine praćenja ulaganja u socijalno poduzetništvo te dostupnost informacija kroz nadležne institucije

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva u suradnji s organizacijama civilnog društva, Ured za socijalno partnerstvo, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Državni zavod za statistiku, Hrvatski zavod za zapošljavanje

Rok: rujan 2007. – travanj 2009.

Provedba: Mjera se nije provodila u 2008. godini. Sukladno očitovanju za 2008. **Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva** nema mjera kojima potiče neprofitno poduzetništvo.

Utrošena sredstva: Za provedbu mjere nisu izdvojena posebna financijska sredstva

Preporuke: Predlaže se nastavak provedbe mjere u 2009., s ciljem uspostavljanja bolje koordinacije nositelja provedbe mjere.

8.3.5. Predložiti osnivanje fonda za poticanje socijalnog zapošljavanja

Nositelji: *Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo financija, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva*

Rok: srpanj 2007. – listopad 2008.

Provedba: Mjera se nije provodila u 2008. godini. **Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva** je krajem 2008. godine usvojila Operativni plan provedbe aktivnosti u 2009. godini kojim je predviđena uspostava novog modela udruživanja sredstava s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima bi se, između ostalog, podržalo i zapošljavanje u neprofitnom sektoru.

Utrošena sredstva: Za provedbu mjere nisu izdvojena posebna financijska sredstva

Preporuke: Predlaže se nastavak provedbe mjere u 2009., s ciljem uspostavljanja bolje koordinacije nositelja provedbe mjere. Potiče se Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva da kroz savjetovanja sa zainteresiranom javnošću razmotri mogućnost osnivanja specijaliziranih fondova u okviru sredstava Nacionalne zaklade među kojima će biti i dio namijenjen poticanju socijalnog zapošljavanja.

8.3.6. Poticati stvaranje infrastrukturne podrške za socijalno poduzetništvo kroz specijalizirane centre podrške

Nositelji: *Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva u suradnji s organizacijama civilnog društva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, poduzetnički centri, lokalni forumi udruga*

Rok: lipanj 2007. – prosinac 2011.

Provedba: **Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva** u sklopu partnerskog Programa regionalnog razvoja i jačanja sposobnosti organizacija civilnoga društva na lokalnoj i regionalnoj razini omogućuje svim zainteresiranima sudjelovanje na radionicama i savjetovanjima u području razvoja društvenog poduzetništva. Programe provode regionalne mreže specijaliziranih organizacija tako da su usluge dostupne u svim dijelovima Republike Hrvatske po istim standardima.

Utrošena sredstva: Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva - 2.800.000,00 kuna

Preporuke: Predlaže se nastavak provedbe mjere u 2009., s ciljem uspostavljanja bolje koordinacije nositelja provedbe mjere.

8.3.7. Predložiti osnivanje foruma za socijalno poduzetništvo na nacionalnoj i regionalnoj razini, koji će raditi na poticanju i stvaranju socijalnog poduzetništva i umrežavanja srodnih organizacija, kako na nacionalnom tako i na međunarodnom planu

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva u suradnji s organizacijama civilnog društva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, poduzetnički centri, lokalni forumi udruga

Rok: siječanj 2008. – trajno

Provedba: Mjera se nije provodila u 2008. godini. Sukladno očitovanju **Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva** nema mjera kojima potiče neprofitno poduzetništvo.

Utrošena sredstva: Za provedbu mjere nisu izdvojena posebna financijska sredstva

Preporuke: Predlaže se nastavak provedbu mjere u 2009., s ciljem uspostavljanja bolje koordinacije nositelja provedbe mjere. U budućoj provedbi ove mjere smatra se potrebnim usuglasiti definiciju socijalnoga poduzetništva, kako bi se postigla i veća učinkovitost same mjere, u smislu poticanja neprofitno motiviranih poduzetničkih aktivnosti usmjerenih na razvoj lokalnih zajednica u slabije razvijenim područjima, na socijalne učinke i zadovoljavanje temeljnih potreba ciljanih socijalnih skupina ili zajednica.

Preporuke uz cjelinu 8.1 Financiranje inicijativa, projekata i programa organizacija civilnog društva

Nastavno na provedbu iz 2007. u 2008. trebalo se provoditi 7 mjera, dok je mjera 8.1.1. provedena donošenjem *Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga*. Provedba svih predviđenih mjera u izvještajnom razdoblju bila je temeljita, obuhvatna i pravovremena, čime se ova cjelina ističe po kvaliteti provedbe u sklopu cijelog Operativnog plana.

Predložen je nastavak provedbe mjera 8.1.2., 8.1.3. i 8.1.4. u 2009. i 2010. godini, te se predlaže izmjena naziva mjere 8.1.2. koja glasi: „*Izrada priručnika i edukacija o primjeni Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga na nacionalnoj i lokalnoj razini*“. Također se predlaže mjeru 8.1.5. objединiti s mjerom 8.1.3. te novi naziv mjere glasi: „*Izraditi i provoditi učinkovit sustav izvještavanja o financiranju i provedbi projekata i programa organizacija civilnog društva*“

Preporuke uz cjelinu 8.2. Ugovaranje pružanja javnih usluga s organizacijama civilnoga društva

Unutar ove cjeline u 2008. provodile su se mjera 8.2.2. i 8.2.1. s tim da postoji značajan prostor za poboljšanje. Budući da je Ured za udruge preuzeo ulogu koordinatora provedbe mjere 8.2.2. predlaže se za glavnog nositelja. Ujedno se predlaže objedinjavanje ove dvije mjere obzirom da se sadržajno mjera 8.2.1. nastavlja na mjeru 8.2.2. te će rezultati biti mjerljivi i vidljivi kroz mjeru 8.2.2. U mjeri 8.2.3. predlaže se izmjena glavnog nositelja, tako da to od 2009. bude Ured za udruge, dok bi Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU bio sunositelj.

Preporuke uz cjelinu 8.3. Razvoj socijalne ekonomije i neprofitnog poduzetništva

Tijekom 2008. godine bila je predviđena provedba svih 7 mjera iz ove cjeline. Na temelju izvješća nositelja može se zaključiti da su se u izvještajnom razdoblju provodile 3 od 7 mjera. Također se temeljem očitovanja nositelja pokazalo neophodnim utvrditi učinkovitost dosadašnje dinamike provedbe mjera 8.3.2, 8.3.3., 8.3.4. i 8.3.7., za čiju provedbu je zaduženo Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva koje nema mjera za poticanje neprofitnog poduzetništva. Za navedene mjere predlaže se nastavak provedbe u 2009., s ciljem uspostavljanja koordinacije nositelja provedbe mjera.

POGLAVLJE 9. REGIONALNI RAZVOJ

Postojeće i rastuće regionalne nejednakosti u Republici Hrvatskoj teret su i izazov, kako samoj državi, tako i svim lokalnim i regionalnim dionicima. S jedne strane, država vrlo velikim izdvajanjima iz državnog proračuna i mnogim fiskalnim poticajima i olakšicama utječe na smanjenje razlika između razvijenih i manje razvijenih regija. S druge strane, lokalni i regionalni dionici na svojoj razini, uz ne uvijek dostatne mogućnosti i prilike, utječu na pokretanje i ubrzanje razvoja svojih regija. Prateći neuravnotežen razvoj hrvatskih regija općenito, nailazimo i na neujednačenost u razvoju civilnoga društva u pojedinim regijama. Ovo se uglavnom odnosi na nedovoljnu razvijenost kapaciteta lokalne i regionalne samouprave da adekvatno prati angažman i rad organizacija civilnoga društva, ali i na nedovoljne kapacitete organizacija civilnoga društva i nedostatne informacije o mogućnostima razvoja i financiranja.

Nacionalna strategija ovim poglavljem predviđa unapređenje dobre prakse sudjelovanja predstavnika organizacija civilnoga društva u županijskim razvojnim partnerstvima, primjenu načela Kodeksa pozitivne prakse i standarda za financiranje, osnaživanje postojećih struktura za potporu razvoju kapaciteta organizacija civilnoga društva na lokalnoj i regionalnoj razini, ali i izradu i provedbu programa decentralizacije financijskih sredstava za organizacije civilnoga društva na lokalnoj i regionalnoj razini.

Mjere

9.1. Izraditi i provesti program promocije i prikaza dobre prakse županijskih i drugih razvojnih partnerstava na lokalnoj i regionalnoj razini (savjetovanja, publikacije, mediji, financiranje lokalnih projekata) (Postoji mogućnost financiranja iz integriranog pretprijetnog programa Europske unije - IPA)

Nositelji: Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva u suradnji s lokalnom i područnom samoupravom i organizacijama civilnog društva

Rok: prosinac 2007. – prosinac 2009.

Provedba: Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva spremno je uključiti se u izradu i provedbu programa promocije dobre prakse županijskih i u buduće partnerstava na NUTS2 razini. Nacrtom Strategije regionalnog razvoja i Zakona o regionalnom razvoju predviđeno je da u regionalna partnerstva na županijskoj i NUTS2 razini budu uključeni i predstavnici udruge civilnog društva, što se već i sada prema inicijativama MRRŠVG-a

primjenjuje te su u sva županijska partnerstva uključeni i predstavnici NVO-a. Sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave (NN br. 5/2008), novoosnovano Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva preuzima dio nadležnosti bivšeg Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka. Na prvom sastanak Povjerenstva za praćenje mjera OP sudjelovao je imenovani predstavnik MRRŠV.

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva već treću godinu za redom dodjeljuje nagrade "Zajedno za bolje" jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za primjere dobre prakse suradnje s građanima i organizacijama civilnoga društva u području razvoja sudioničke demokracije.

Utrošena sredstva: Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva - 20.000,00 kuna

Preporuke: Predlaže se Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva za glavnog nositelja mjere

9.2. Izraditi i provesti program provedbe javnih natječaja i poziva na suradnju za potporu razvoja kapaciteta organizacija civilnog društva na lokalnoj i regionalnoj razini

Nositelji: Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Rok: ožujak 2007. – u kontinuitetu

Provedba: Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva je u 2008. godini ušla u partnerstvo kroz dva sustava kojima se jačaju kapaciteti organizacija civilnoga društva na lokalnoj i regionalnoj razini, a to su *Program regionalnog razvoja i jačanja sposobnosti organizacija civilnoga društva na lokalnoj i regionalnoj razini* te *Decentralizirani model financiranja razvoja civilnoga društva u Republici Hrvatskoj*. Kroz ova dva programa Nacionalna zaklada u partnerstvu s pet regionalnih mreža (ukupno 12 organizacija) i četiri regionalne zaklade omogućava kvalitetan i ujednačen razvoj organizacija civilnoga društva na lokalnoj i regionalnoj razini, praćen financijskim sredstvima dostupnim na regionalnoj razini.

Utrošena sredstva: Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva - 3.890.000,00 kuna

Preporuke: Nastaviti s provedbom mjere.

9.3. Izraditi i provesti program decentraliziranog financiranja projekata organizacija civilnog društva na lokalnoj i regionalnoj razini

Nositelji: Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Rok: ožujak 2007. – u kontinuitetu

Provedba: Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva je temeljem sporazuma o partnerstvu s četiri regionalne zaklade u provođenju Decentraliziranog modela financiranja razvoja civilnoga društva u Republici Hrvatskoj (Regionalnom zakladom za lokalni razvoj "ZAMAH", Zagreb, Zakladom "Kajo Dadić", Split, Zakladom za poticanje partnerstva i razvoj civilnog društva, Pula

te Zakladom za razvoj lokalne zajednice "Slagalica", Osijek) u 2008. financirala jednokratne građanske inicijative na lokalnoj i regionalnoj razini putem natječaja "Naš doprinos zajednici" koji regionalne zaklade raspisuju dva puta godišnje (svibanj i listopad). U 2008. u tu svrhu dodijeljeno je 1.950.000,00 kuna. Suradnja s partnerskim zakladama za provođenje decentraliziranog modela financiranja razvoja civilnog društva u Republici Hrvatskoj ugovorena je do kraja 2011.

Utrošena sredstva: Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva - 1.950.000,00 kuna

Preporuke: Nastaviti s provedbom mjere.

9.4. Izraditi program tehničke pomoći za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave - priprema i upravljanje projektima - koje će provoditi organizacije civilnog društva

(Postoji mogućnost financiranja iz integriranog pretpripravnog programa Europske unije - IPA)

Nositelji: *Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Fond za regionalni razvoj, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Savez udruga gradova i udruge općina Republike Hrvatske, Hrvatska zajednica županija, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva*

Rok: prosinac 2007. – prosinac 2009.

Provedba: Sukladno pismenom očitovanju Središnjeg državnog ureda za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU (SDURF-a), u provedbu mjera koje se odnose na projekte na regionalnoj razini preporuča se uključivanje Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (prije Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka). Nastavno, prema očitovanju Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (sadašnji naziv), a sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave (NN br. 5/2008), novoosnovano Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva preuzima dio nadležnosti bivšeg Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka. **Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva** nije u 2008. provodilo mjeru, obzirom da je tek od rujna 2008. bilo i formalno uključeno u rad Povjerenstva za provedbu Operativnog plana Nacionalne strategije. Sukladno izvješću spremno je sudjelovati u izradi i provedbi navedenog programa, a u okviru projekta CARDS 2004 „Pomoć pri jačanju kapaciteta za regionalni razvoj“ započela je i upravo se provodi obuka županijskih partnerstva i županijskih razvojnih agencija, koja će uključivati i takvu vrstu tehničke pomoći. Ujedno predlažu uključivanje tijela na županijskoj razini u provedbu programa.

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva je u 2008. godini u sklopu suradnje s Uredom za udruge omogućila tehničku pomoć kroz rad regionalnih mreža (Program regionalnog razvoja) organizacijama civilnoga društva za pripremu prijave za Program "Europa za građane". Po istom modelu regionalne mreže – partneri Nacionalne zaklade – mogu biti uključeni i u pružanje tehničke pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Utrošena sredstva: Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva - 3.890.000,00 kuna (sredstva osigurana za provedbu Programa regionalnog razvoja navedena su u opisu provedbe mjere 9.2.)

Preporuke: Predlaže se Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva za glavnog nositelja provedbe mjere, te Središnji državni ureda za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU za sunositelja. Također se predlažu izmjene kako slijedi u mjeri 9.5.

9.5. Provesti tehničku pomoć putem natječaja (Postoji mogućnost financiranja iz integriranog pretprijetnog programa Europske unije - IPA)

Nositelji: *Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Fond za regionalni razvoj, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnog društva, Savez udruga gradova i udruge općina Republike Hrvatske, Hrvatska zajednica županija*

Rok: *prosinac 2007. – prosinac 2009.*

Provedba: **Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija** je u travnju 2008. provelo jednokratni natječaj za projekte udruga civilnog društva koje se bave aktivnostima na provedbi informiranja građana o EU. Za ukupno 17 projekata odobreno je 230.000,00 kn. Ministarstvo predviđa objavu ovog natječaja i u 2009.

Utrošena sredstva: *Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija - 230.000,00 kn*

Preporuke: Obzirom da se mjera 9.5. sadržajno preklapa sa mjerom 9.4., predlaže se objedinjavanje mjera pod jednim nazivom: *Izraditi i provesti program tehničke pomoći za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave – priprema i upravljanje projektima – koje će provoditi organizacije civilnog društva .*

9.6. Osmisliti i provesti program suradnje organizacija civilnog društva s privatnim, profitnim sektorom uz korištenje primjera dobre prakse

Nositelji: *Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ured za socijalno partnerstvo, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj, Regionalne razvojne agencije, Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnog društva*

Rok: *lipanj 2007. – prosinac 2008.*

Provedba: U ožujku 2008. Ured za udruge je organizirao studijski posjet Velikoj Britaniji za predstavnike niza državnih institucija, udruga i poslovnog sektora s ciljem upoznavanja s dobrim iskustvima i programima suradnje države, civilnog društva i poslovnog sektora u toj zemlji, te radi pripreme srodnih programa i projekata u Republici Hrvatskoj. U sklopu Dana udruga 2008. predstavnici poslovnog sektora su imali prigodu iznijeti dosadašnja dobra iskustva u suradnji s udrugama te raspraviti predstojeće izazove na tom planu. U sklopu programa donatorske koordinacije, Ured za udruge je u veljači 2008. organizirao sastanak na kojem je sudjelovao veliki broj predstavnika privatnog sektora i gdje su raspravljene mogućnosti buduće suradnje. Veliki broj poduzeća je tijekom 2008. dostavio Uredu za udruge popise dosadašnjih donacija udrugama s ciljem objedinjavanja podataka i stvaranja temelja za kvalitetniju buduću koordinaciju i u konačnici djelotvorniju potporu udrugama. U 2008. godini Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva nije imalo mjera kojima potiče neprofitno poduzetništvo pa se predlaže još uža suradnja nadležnih nositelja i sunositelja mjera u predstojećem razdoblju.

Utrošena sredstva: Za provedbu mjere nisu izdvojena posebna financijska sredstva.

Preporuke: Ured za socijalno partnerstvo predlaže da se radi nedostataka administrativnih kapacitete Ureda, odnosno nedostataka dovoljnog broja službenika za kvalitetno obavljanje svih obveza Ureda, koje su se tijekom 2008. značajno povećale, briše kao nositelj u provođenju mjere, te da sudjeluje samo kao sunositelj uz ostala tijela državne uprave. Slijedom rečenog predlaže se uspostavljanje koordinacije nositelja provedbe mjere.

9.7. Osmisliti i organizirati, te poduprijeti projekte organizacija civilnog društva za izobrazbu u području međusektorske suradnje za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Nositelji: *Europski centar za međusektorsku suradnju u Zadru, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Akademija za lokalnu demokraciju, Savez udruga gradova i udruge općina Republike Hrvatske, nadležni uredi državne uprave u županijama i nadležna upravna tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i relevantne organizacije civilnog društva, Središnji državni ured za upravu (Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika), Ured za udruge*

Rok: rujan 2007. – u kontinuitetu

Provedba: Mjera se nije provodila u 2008. Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva izvijestila je da je provedba ove mjere opisana uz provedbu mjere 8.3.1. (u suradnji s međunarodnim i domaćim partnerima NZRCD osmislila je program izobrazbe u IMPACT – Europskom centru za međusektorsku suradnju kojim je obuhvaćeno i područje neprofitnog poduzetništva. S programom izobrazbe planira se započeti u drugoj polovini 2009. godine).

Utrošena sredstva: Za provedbu mjere nisu izdvojena posebna financijska sredstva

Preporuke: Predlaže se intenziviranje provedbe u 2009.

Preporuke vezane uz poglavlje 9. Regionalni razvoj

U izvještajnom razdoblju predviđena je provedba svih 7 mjera iz ovog poglavlja koje su sve višegodišnje, a neke se provode u kontinuitetu. Prema podacima iz izvještaja glavnih nositelja razvidno je da se od 7 provodilo 5 mjera i to većim dijelom kroz programe Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva (*Program regionalnog razvoja, Decentralizirani model financiranja razvoja civilnog društva* u okviru „Naš doprinos zajednici“) putem sporazuma sa 4 lokalne zaklade), dok je Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija provelo jednokratni natječaj za OCD-e na provedbi informiranja građana o EU). Za nositelja mjere 9.4. predlaže se Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ujedno se sukladno očitovanjima Ureda za socijalno partnerstvo i Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva o ne provođenju mjere 9.6. predlaže uspostavljanja koordinacije nositelja provedbe mjere.

POGLAVLJE 10. RAZVOJ VOLONTERSTVA, FILANTROPIJE I ZAKLADNIŠTVA

10.1. Razvoj volonterstva u Hrvatskoj

Glavni cilj ovog poglavlja bilo je definiranje pravnog okvira koji jednoznačno definira sve aspekte volonterskog rada, odnosno donošenje Zakona o volonterstvu, kao polazišne točke iz koje će se dalje razvijati mjere za poticanje volonterskih aktivnosti građana, uz modele institucionalnog priznavanja volonterskog rada kao preduvjeta za dugoročni razvoj kulture volontiranja. U međuvremenu Zakon o volonterstvu je donesen tijekom prošlog izvještajnog razdoblja (14. lipnja 2007.) uključujući i pripadajuće podzakonske akte (*Pravilnik o državnoj nagradi za volonterstvo, Pravilnik o sadržaju izvješća o obavljenim uslugama i aktivnostima organizatora volontiranja*), te je ponovno konstituiran Nacionalni odbor za razvoj volonterstva kao savjetodavno tijelo Vlade RH.

Mjere

10.1.1. Izraditi model institucionalnog priznavanja volonterskog rada kao preduvjeta za dugoročni razvoj kulture volontiranja i ostvarivanja prednosti u korištenju usluga ili kod zapošljavanja

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, volonterski centri, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Ured za udruge, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Državni zavod za statistiku

Rok: travanj 2007. – travanj 2008.

Provedba: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je u cilju provedbe ove mjere tijekom 2008. tiskalo publikaciju – Analiza modela institucionalnog priznavanja volontiranja kao preduvjeta za dugoročni razvoj kulture volontiranja i ostvarivanja prednosti u korištenju usluga ili kod zapošljavanja, pod nazivom „Zašto i kako vrednovati volontiranje“, autorice Bojane Čulum. Ujedno Ministarstvo predlaže prolongiranje provedbe na 2010.

Hrvatski zavod za zapošljavanje je tijekom 2008. predložen za nositelja aktivnosti 3.3.2.5 u okviru Nacionalnog provedbenog plana zapošljavanja za 2009.-2010.: „Osigurati novčanu pomoć nezaposlenim mladim osobama tijekom prvog zapošljavanja – stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa“. Navedena aktivnost je sastavni dio mjere 3.2.2. Osigurati programe prakse u sklopu izrade prijedloga Nacionalnog provedbenog plana zapošljavanja za 2009.-2010., a koji bi mladim ljudima pružili više prilika za stjecanje radnog iskustva potrebnog prije zasnivanja prvog radnog odnosa.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, uvažavajući odredbe Zakona o volonterstvu („Narodne Novine“ broj 58/07) sudjelovanje volontera u provedbi projekata i programa dodatno boduje što je vidljivo i iz natječajne dokumentacije za dodjelu financijskih potpora projektima i programima.

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva daje svoj aktivni doprinos provedbe ove mjere kroz sudjelovanje u radu Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva pri Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Pored toga, svake godine dodjeljuje nagrade "Škola – prijatelj zajednice" kojima nagrađuje volonterske inicijative i modele razvoja volonterstva u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa mjeru nije provodilo već su predložili izmjene u pogledu nositelja, te za glavne nositelje predlažu Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u suradnji s Uredom za udruge i Nacionalnim odborom za razvoj volonterstva.

Ured za udruge je u cilju učinkovite provedbe mjere i bolje koordinacije nositelja, a sukladno preporukama iz *Izvjешća za 2007.* Ured za udruge pokrenuo je koordinaciju nositelja mjera te je u tu svrhu u prosincu 2008. održan sastanak s predstavnicima Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti na kojem je napravljen hodogram aktivnosti vezano uz mjere 10.1.1, 10.1.2. i 10.1.4. Ujedno je planirana i uska suradnja sa Nacionalnim odborom za razvoj volonterstva radi dogovora oko modela institucionalnog priznavanja volonterskog rada.

Utrošena sredstva: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti - 27.913,88 kuna; Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva - 100.000,00 kuna (sudjelovanje u radu Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva)

Preporuke: Nastaviti provedbu ove mjere u 2009. i u 2010. godini putem koordinacije nositelja mjere.

10.1.2. Provesti obvezu prikupljanja podataka o učestalosti i proširenosti volonterskih aktivnosti (kroz provedbu Zakona o volonterstvu i Pravilnika, kojim će se propisati rokovi za dostavljanje godišnjih izvješća i drugih bitnih podataka koja su organizatori volontiranja dužni dostaviti Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti)

Nositelji: *Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u suradnji sa Nacionalnim odborom za razvoj volonterstva*

Rok: lipanj 2008. – u kontinuitetu

Provedba: **Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti** je u okviru provedbe ove mjere izvijestilo da su u 2008. napravljene izmjene i dopune Pravilnika kojima se rok za dostavu izvješća prolongira na 2010. godinu. U suradnji s volonterskim centrima u Zagrebu, Splitu, Osijeku i Crikvenici održane su 4 regionalne prezentacije Zakona o volonterstvu i izmijenjenog Pravilnika o sadržaju izvješća o obavljenim uslugama ili aktivnostima organizatora volontiranja. Održani sastanci s Državnim zavodom za statistiku radi uspostavljanja mehanizma prikupljanja podataka o organizatorima volontiranja, zatim o programiranju obrade podataka te kreiranju relevantne baze podataka.

Utrošena sredstva: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti - 16.638,54 kuna

Preporuke: Nastaviti s provedbom ove mjere.

10.1.3. Uključiti ekonomske vrijednosti volonterskog rada u izračun BDP-a (veza sa mjerom 10.1.2.)

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Državni zavod za statistiku

Rok: lipanj 2008. – u kontinuitetu

Provedba: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti izvijestilo je u okviru provedbe ove mjere da su održani sastanci s Državnim zavodom za statistiku u svezi mjerenja volonterskog rada i mogućnosti praćenja kroz Anketu o radnoj snazi odnosno njezinog dodatka u obliku Ad hoc Modula. Ujedno predlažu pokretanje inicijative uključivanja mjerenja volonterskog doprinosa u Godišnji plan provedbe (GPP) Državnog zavoda za statistiku za 2010. godinu.

Utrošena sredstva: Redovna proračunska sredstva Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Preporuke: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti predlaže pokretanje inicijative za uključivanjem mjerenja volonterskog rada.

10.1.4. Izraditi i provesti program volontiranja u institucijama

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ured za udruge

Rok: rujan 2008. – prosinac 2009.

Provedba: Ured za udruge u okviru praćenja provedbe CARDS 2004 *Pružanje socijalnih usluga neprofitnog sektora* prati i provedbu projekta **Udruge SMART iz Rijeke** „Izgradnja okvira za volontiranje u institucijama“, s ciljem usvajanja sistematičnog pristupa planiranju i implementaciji volonterskih politika/akcija u institucijama koje pružaju socijalne usluge, a u skladu s konceptom cjeloživotnog učenja i primjerima najbolje prakse zemalja Europske unije. U okviru Foruma („Forums for exchange and policy dialogue“ jedna od aktivnosti unutar projekta) sudjelovali su predstavnici Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti; te su prepoznati rezultati i ujedno su zainteresirani za edukaciju svojih zaposlenika na temu volonterskog menadžmenta.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je izvijestilo da je program Ministarstva pod nazivom „Volonterska pomoć u Dnevnim boravcima za starije osobe“ proveden kao pilot u 10 lokalnih zajednica, od kojih je polovica u zajednicama s manje mogućnosti.

Utrošena sredstva: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti - 183.238,40 kuna;

Preporuke: **Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti** predlaže uspostavu Radne skupine svih nositelja mjere uz facilitiranje Ureda za udruge radi prikupljanja dosadašnjih pozitivnih iskustava tijela državne uprave i organizacija civilnog društva, posebice projekata iz prepristupnih fondova. **Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi** u svom izvješću vezano uz provedbu ove mjere preporuča objediniti rad institucija navedenih kao nositelji i

unositelji mjere 10.1.1. i mjere 10.1.4. uz koordinaciju Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

10.2. Razvoj zakladništva

Zaklade, kao izraz organizirane filantropije radi djelovanja za opće dobro, važan su dio civilnoga društva, budući da iskazuju individualnu svijest i odgovornost prema zajednici te promoviraju koncept aktivnih sudionika u društvu. S ciljem pojednostavljenja procesa registracije i olakšavanja uvjeta vezanih uz imovinu zaklade prilikom osnivanja, Nacionalna strategija predviđala je donošenje novog Zakona o zakladama. Istodobno, Strategija predviđa uspostavljanje Registra zaklada, u kojem bi podaci o registraciji i godišnji financijski izvještaji o poslovanju zaklada predstavljali osnovnu informaciju za praćenje razvoja zakladništva, uz potporu razvoju zaklada lokalnih zajednica i osmišljavanje poticajnih mjera za razvoj korporacijske filantropije i zakladništva, kao i za razvoj javnih zaklada.

Mjere

10.2.1. Uspostaviti javno dostupan registar zaklada u kojem bi podaci o registraciji i godišnja financijska izvješća o poslovanju zaklada predstavljali osnovnu informaciju za praćenje razvoja zakladništva

Nositelji: *Središnji državni ured za upravu* (sada Ministarstvo uprave), *Ured za udruge, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Ministarstvo financija i ostala nadležna ministarstva, Državni ured za reviziju*

Rok: *siječanj 2007. – lipanj 2007.*

Provedba: *Središnji državni ured za upravu* (sada Ministarstvo uprave) uspostavio je Zakladni upisnik 1995. g. donošenjem Zakona o zakladama i fundacijama (NN 36/95 i 64/01). Upisnik se vodi kontinuirano i javno je dostupan na web stranici Ureda, www.uprava.hr. Upisnik se sastoji od zakladne, odnosno fundacijske knjige i spisa. Upisnici su javne knjige i u njih ima uvid svaka zainteresirana osoba. Zakladna i fundacijska knjiga vodi se i elektronski. Pravilnikom o upisu u zakladni upisnik (Narodne novine broj: 4/96 i 103/01) propisuje se oblik i sadržaj zakladne i fundacijske knjige, obrasci zahtjeva za upis promjena u zakladni upisnik, prilozi koje je potrebno priložiti uz zahtjev, te oblik i sadržaj zakladnih i fundacijskih spisa. Zakonom o zakladama i fundacijama utvrđena je obveza zakladnih tijela da svake godine, u vrijeme kad pravne osobe podnose izvješća tijelima financijskog nadzora, podnesu SDUU, Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju zaključni račun za proteklu kalendarsku godinu, koji mora sadržavati, između ostalog, i pregled prihoda i rashoda zaklade u proteklom obračunskom razdoblju, te stanje imovine zaklade. Ministarstvo financija i Državni ured za reviziju provode inspeksijski nadzor nad financijskim poslovanjem zaklade. Obzirom da se Zakladnom upisniku ne vode podaci o godišnjim financijskim izvješćima o poslovanju Zaklada u Središnjem državnom uredu za upravu smatraju da je, u cilju kvalitetnog provođenja mjere potrebna koordinacija s ostalim nositeljima: Ministarstvom financija, Državnim uredom za reviziju i Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva u okviru ove mjere izvijestila je o aktivnosti organizacije Prve nacionalne konferencije davatelja financijskih potpora i donatora i osnivanju

Hrvatskog donatorskog foruma "Za Dobro.BIT". Nadalje, potvrđuju da su spremni dodatno doprinijeti provedbi ove mjere.

Utrošena sredstva: Iz sredstava za redovnu djelatnost Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva

Preporuke: Slijedom prijedloga Središnjeg državnog ureda za upravu (sada Ministarstva uprave) predlaže se uspostava bolje koordinacije svih nositelja mjere (Ministarstvo financija, Državni ured za reviziju i Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva) radi upotpunjavanja registra podacima o godišnjim financijskim izvješćima o poslovanju zaklada. To bi na godišnjoj osnovi mogli provoditi Ministarstvo financija i Državni ured za reviziju, u suradnji s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva kao sunositelji mjere, te je potrebno što prije postići konačni dogovor o nadležnosti za upotpunjavanje registra financijskim izvješćima.

10.2.2. Izraditi i provesti financijsku i infrastrukturnu potporu razvoju zaklada lokalnih zajednica u suradnji s organizacijama civilnog društva

Nositelji: Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, nadležni uredi državne uprave u županijama i nadležna upravna tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave

Rok: siječanj 2007. – u kontinuitetu

Provedba: Nakon izrade modela financijske i infrastrukturne potpore razvoju zaklada lokalnih zajednica u suradnji s četiri partnerske lokalne/regionalne zaklade Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva je u 2008. započela intenzivniju podršku zakladama lokalnih zajednica kroz partnerstvo s regionalnim zakladama u provođenju Decentraliziranog modela financiranja razvoja civilnoga društva u RH, kroz Program razvoja filantropije i zaklada lokalnih zajednica, kroz uključivanje u postojeće natječaje Nacionalne zaklade i regionalnih zaklada te kroz osnivanje Hrvatskog donatorskog foruma "Za Dobro.BIT!" (Regionalnom zakladom za lokalni razvoj "ZAMAH", Zagreb, Zakladom "Kajo Dadić", Split, Zakladom za poticanje partnerstva i razvoj civilnog društva, Pula te Zakladom za razvoj lokalne zajednice "Slagalica", Osijek).

Utrošena sredstva: Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva – financijska sredstva su iskazana u mjerama 10.2.1. i 10.1.1.

Preporuke: Nastaviti s provedbom mjere. Preporučuje se razmotriti prilike za suradnju s međunarodnim donatorima za razvoj civilnoga društva, putem koordinacijskog programa DECIM kojeg podupiru Europska komisija i Svjetska banka, a s kojim izravno surađuju Ured za udruge i Savjet za razvoj civilnog društva, te putem međunarodne suradnje Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.

Preporuke vezane uz cjelinu 10.1. Razvoj volonterstva u Hrvatskoj

Operativni plan predviđa početak provedbe sve 4 mjere iz ove cjeline tijekom 2008. te su slijedom izvješća nositelja sve mjere provedene. Predlaže se produženje provedbe mjere 10.1.1. Također se za mjeru 10.1.1. predlaže se izmjena u pogledu nositelja mjere na način da glavni nositelji ostanu Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u suradnji s Uredom za udruge i Nacionalnim odborom za razvoj volonterstva.

Preporuke vezane uz cjelinu 10.2. Razvoj zakladništva

Budući da tijekom 2008. godine nije postignut konačni dogovor o nadležnosti za upotpunjavanje registra financijskim izvješćima, mjera 10.2.1. nije u potpunosti provedena u zadanom roku te predlaže nastavak provedbe mjere upotpunjavanjem registra podacima o godišnjim financijskim izvješćima o poslovanju zaklada putem koordinacije ostalih nositelja (Ministarstvo financija i Državni ured za reviziju, u suradnji s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva kao sunositelji mjere). U 2009. godini predviđen je nastavak provedbe mjere 10.2.2. koja se provodi u kontinuitetu.

POGLAVLJE 11. RAZVOJ CIVILNOGA DRUŠTVA U MEĐUNARODNOM KONTEKSTU

S obzirom na izazove koji proizlaze iz međunarodnog okruženja, kao i potencijal civilnoga društva da se djelotvorno suočava s tim izazovima, strateški je cilj Vlade Republike hrvatske stvarati preduvjete za aktivan doprinos organizacija civilnoga društva u formuliranju i provedbi ciljeva vanjske politike, u pripremi, praćenju i provedbi reformi u procesu pristupanja Hrvatske Europskoj uniji te u jačanju regionalne i prekogranične suradnje i dobrosusjedskih odnosa. Radi realiziranja ovih ciljeva Strategije između ostalog predviđa se poticanje savjetovanja i razmjena informacija između predstavnika OCD-a i ključnih nositelja državne vanjske politike, kao i kontinuirani dijalog s OCD-ima o izazovima i mogućnostima pristupanja Hrvatske EU te osnivanje Zajedničkog odbora civilnog društva EU i RH.

Mjere

11.1. Zadužiti stručnjake za međunarodne odnose i europske integracije za poticanje savjetovanja i razmjenu informacija između predstavnika organizacija civilnog društva i ključnih nositelja državne vanjske politike

Nositelji: Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva (kroz povjerenstva)

Rok: siječanj 2007. – u kontinuitetu

Provedba: U 2008. Ured za udruge je u suradnji sa Savjetom za razvoj civilnog društva organizirao sastanke predstavnika Savjeta (Radna skupina za međunarodnu suradnju i EU integracije) s predstavnicima ključnih aktera vanjske politike u RH, a vezano uz mogućnosti doprinosa civilnog društva vezano uz sudjelovanje RH u Vijeću sigurnosti Ujedinjenih naroda. Dana 7. travnja 2008. održan je sastanak s Predsjednikom Mesićem. 14. srpnja 2008. održan je okrugli stol na temu „*Perspektive promicanja ljudske sigurnosti tijekom članstva RH u Vijeću sigurnosti UN-a*“, u organizaciji Ureda za udruge, Savjeta i Centra za mirovne studije, na kojem je MVPEI predstavio šestomjesečno djelovanje RH u VS, te njeno predsjedanje Protuterorističkim odborom u Vijeću sigurnosti; 20. studenoga 2008. održan je drugi okrugli stol na temu „*Izazovi predsjedanja RH vijećem sigurnosti UN-a*“, na kojem je ključno izlaganje o toj temi imao ravnatelj Uprave za multilateralne poslove u MVPEI-u.

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija ima predstavnicu u Savjetu za razvoj civilnog društva koja je ujedno i članica Radne skupine za međunarodnu suradnju tog tijela. U okviru redovnih djelatnosti tijekom 2008. Ministarstvo je obavljalo slijedeće aktivnosti:

- djelatnici MVPEI-a sukladno djelokrugu svoga rada prate područje civilnog društva te sudjeluju u radu na skupovima, seminarima i konferencijama organizacija civilnog društva.
- sukladno dogovoru iz siječnja i ožujka 2008. između predstavnika Savjeta, uključujući i njegovu Radnu skupinu za međunarodnu suradnju, tijekom 2008. dogovorena je priprema okruglih stolova s temom rasprave o članstvu RH u Vijeću sigurnosti UN-a

Utrošena sredstva: Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija nije izdvojilo posebna financijska sredstva za provedbu ove aktivnosti.

Preporuke: Nastaviti s provedbom mjere.

11.2. Provesti Program jačanja suradnje s organizacijama civilnog društva u provedbi politike razvojne pomoći Hrvatske trećim zemljama

Nositelji: *Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva*

Rok: *siječanj 2007. – u kontinuitetu*

Provedba: U kontekstu postupne transformacije RH od primateljice prema davateljici razvojne pomoći, u **Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija** je osnovan Odjel za međunarodnu razvojnu suradnju (OMRS) koji: predlaže, koordinira i prati provedbu politike razvojne pomoći RH zemljama u razvoju i nerazvijenim, a koju usklađuje s politikom EU i UN Milenijskim razvojnim ciljevima; u suradnji s resorima predlaže zemlje kao primateljice pomoći; prikuplja i predlaže razvojne projekte, te obrađuje podatke o razvojnoj suradnji; surađuje s privatnim i nevladinim sektorom; daje stručnu pomoć Međuresornoj Radnoj skupini za razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć u inozemstvu; prati rad UN-a, EK i OECD-a te surađuje s UNDP-om. Slijedom rečenog, u okviru 2008. OMRS ostvareni su sljedeći projekti: AFGANISTAN: Food for Education: 45.000\$; Izgradnja klinike u Layovu 233.462\$; IRAK: Doprinos UNHCR-u za Irak 50.000\$

Ured za udruge je tijekom 2008. bio uključen u izradu Zakona o razvojnoj pomoći (predstojnik član Radne skupine).

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva putem poziva za iskaz interesa pod nazivom "Suradnjom do razvoja" odobrava financijske potpore organizacijama civilnoga društva koje pružaju razvojnu pomoć i prekograničnu suradnju. U 2008. godini odobrene su 4 potpore organizacijama civilnoga društva za provedbu projekata međunarodne razvojne pomoći za sljedeće države-primateljice: Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora i Srbija. U 2008. godini uspješno su provedena 4 projekta međunarodne razvojne pomoći odobrena u 2007. godini.

Utrošena sredstva: Ministarstvo vanjskih poslova – 1.456.470,11 kuna; Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva – 451.070,00 kuna

Preporuke: Nastaviti s provedbom mjere.

11.3. Omogućiti kontinuirani i strukturirani dijalog s organizacijama civilnog društva o izazovima i mogućnostima pristupanja Hrvatske Europskoj uniji kroz Nacionalni forum za pridruživanje Europskoj uniji

Nositelji: Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Središnji državni ured za razvoj strategiju i koordinaciju fondova Europske unije, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva

Rok: siječanj 2007. – u kontinuitetu

Provedba:

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija izvijestilo je da su tijekom 2008. aktivnosti po ovoj mjeri, odnosno organiziranje i održavanje redovitih *Nacionalnih foruma* bile obustavljene. Međutim, tijekom godine radilo se na redefiniranju ovog formata kao i na analizi učinjenog (održano ukupno 18 *Forum*a do sada), a kako bi se u budućnosti povećala njegova učinkovitost te cjelovitije obuhvatile i odredile teme za ciljanje skupine. Za očekivati je, da će tijekom 2009. ponovno kroz redovito održavanje *Nacionalnog foruma* doći do daljnjeg unaprjeđenja dijaloga s civilnim društvom.

Sukladno izvješću **Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva** za 2008. uključivanjem predstavnika NVO u rad županijskih, a prema Nacrtu strategije regionalnog razvoja u buduću i u NUTS2 partnerstva te u partnerstvo na središnjoj državnoj razini, omogućit će se i njihovo sudjelovanje u dijalogu o svim pitanjima vezanim uz pristupanje EU.

Utrošena sredstva: Za provedbu mjere nisu izdvojena posebna financijska sredstva

Preporuke: Nastaviti s provedbom mjere.

11.4. Izraditi analizu o razini uključenosti organizacija civilnog društva u proces programiranja za prepristupne fondove te izraditi preporuke za poboljšanja u tom smislu

Nositelji: Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstvo financija, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Ured za ljudska prava, Ured za ravnopravnost spolova, Ured za socijalno partnerstvo, Gospodarsko-socijalno vijeće

Rok: svibanj – listopad 2007.

Provedba: Na zahtjev Savjeta za razvoj civilnog društva, Ured za udruge je prikupio podatke od svih državnih struktura za provedbu IPA programa o uključenosti organizacija civilnog društva u programiranje i praćenje provedbe projekata financiranih iz prepristupnih fondova EU te u 2009. o tome izvijestio članove Savjeta.

Sukladno izvješću za 2008. **Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva** spremno je u okviru IPA komponente IIIC MRRŠVG doprinijeti izradi analize za sljedeće programsko razdoblje ove komponente IPA-e, u kojoj sudjeluje kao nositelj prioriteta 1. – Unaprjeđenje razvojnih potencijala slabije razvijenih područja.

Utrošena sredstva: Za provedbu mjere nisu izdvojena posebna financijska sredstva

Preporuke: Nastaviti s provedbom mjere.

11.5. Uključiti organizacije civilnog društva u postojeće i planirane programe izobrazbe o Europskoj uniji

Nositelji: Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Ministarstvo financija, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, relevantne organizacije civilnog društva

Rok: siječanj 2008. – u kontinuitetu

Provedba: Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija u okviru provedbe ove aktivnosti izvijestilo je o provedbi slijedeći aktivnosti u 2008. (Vidi aktivnosti pod 9.5.):

- predstavnici OCD-a sudjeluju na seminarima u okviru ciklusa „Abeceda EU“,
- tijekom 2008. MVPEI je nastavio s prošlogodišnjom obukom za trenere GONG-a, organizacije koja je provodila projekt „Europa u razredu“ (ukupno je održano preko 1.000 radionica u završnim razredima srednjih škola)

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva kontinuirano surađuje s europskom organizacijom ECAS (European Citizen Action Service) iz Bruxellesa u provođenju raznih aktivnosti Programa informiranja i izobrazbe o EU za organizacije civilnoga društva.

Utrošena sredstva: Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva - 98.206,34 kuna; redovna proračunska sredstva Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija

Preporuke: Nastaviti s provedbom mjere.

11.6. Osnovati radnu skupinu radi izrade edukativnog programa za aktivno sudjelovanje organizacija civilnog društva iz Republike Hrvatske u raspravama koje se na europskoj razini vode o ključnim pitanjima budućeg ustroja Europske unije preko uključivanja u mreže s organizacijama iz Europske unije

Nositelji: Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Središnji državni ured za upravu (sada Ministarstvo uprave), Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva

Rok: siječanj 2008. – u kontinuitetu

Provedba: Mjera se nije provodila, sukladno očitovanju **Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija** za ovaj segment zadužen je Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU (SDURF). Slijedom očitovanja, SDURF nije nadležan za aktivnosti u okviru Operativnog plana Nacionalne strategije.

Utrošena sredstva: Za provedbu mjere nisu izdvojena posebna financijska sredstva

Preporuka: Ured za udruge treba organizirati radni sastanak nositelja mjere vezano uz pitanje nadležnosti za njezinu provedbu. Također se predlaže izmjena naziva institucije sunositelja (kao u mjeri 4.1. na stranici 3. ovog Izvješća).

11.7. Osnivanje Zajedničkog odbora civilnog društva Europske unije i Republike Hrvatske (European Union – Croatia Civil Society Follow up Committee)

Nositelji: Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ured za socijalno partnerstvo, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Gospodarsko-socijalno vijeće

Rok: siječanj 2007. – u kontinuitetu do ulaska u EU

Provedba: Mjera je izvršena osnivanjem Odbora. Sukladno odluci Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o osnivanju zajedničkog Odbora civilnog društva EU i Hrvatske (EU – Croatia Follow-up Committee for Civil Society) iz prosinca 2006., imenovani su predstavnici EGSO-a i Hrvatske u Odboru. Odbor ima tripartitnu strukturu – poslodavci, sindikati, civilno društvo, dok je Vlada Republike Hrvatske promatrač. Ured za socijalno partnerstvo (sadašnje tajništvo Gospodarsko-socijalnog vijeća RH) djeluje kao Tajništvo Odbora i osigurava potrebnu logističku potporu. Osnivanjem ovog tijela stvoren je novi forum čija je uloga doprinijeti boljem informiranju hrvatske javnosti o EU, ali i promicati sliku o Hrvatskoj u EU, kao uspješnoj državi kandidatkinji Na splitskom sastanku, u listopadu 2007., Odbor je preimenovan u Zajednički savjetodavni odbor. U okviru provedbe mjere u 2008. **Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija** te **Ured za socijalno partnerstvo** izvijestili su o aktivnostima Odbora u 2008., odnosno održanim sastancima, kako slijedi:

- 16. travnja u Beču s temom o poglavlju 19. pregovora: „*Socijalna politika i zapošljavanje*“;
- 16. listopada u Opatiji također s fokusom na pregovore o socijalnoj politici i zaštiti potrošača

Utrošena sredstva: Za provedbu ove mjere Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija nije izdvojilo posebna financijskih sredstava.

Preporuka: Osnivanjem Zajedničkog savjetodavnog odbora mjera je izvršena te se s ciljem daljnjeg informiranja zainteresirane javnosti o radu Odbora predlaže preformuliranje mjere u: ***Praćenje rada Zajedničkog savjetodavnog tijela EU-RH putem redovitog izvještavanja predstavnika ostalih organizacija civilnog društva***

11.8. Uvesti mogućnost financiranja programa i projekata koji potiču jačanje regionalne suradnje RH iz godišnjih programa tijela državne uprave (koji raspisuju natječaje za potpore organizacijama civilnog društva iz sredstava javnih fondova)

Nositelji: Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, nadležna ministarstva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Rok: prosinac 2007. - kontinuirano

Provedba: Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva u okviru ove mjere provodila je aktivnosti opisane u mjeri 11.2.

Utrošena sredstva: Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva – 451.070,00 kuna

Preporuke: Nastaviti s provedbom mjere

11.9. Izraditi analizu dosadašnje uključenosti organizacija civilnog društva iz Republike Hrvatske u programe i projekte prekogranične suradnje Europske unije, te osmisliti preporuke za jedinice lokalne samouprave na tom planu

Nositelji: Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva (prije SDURF te Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka), Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, jedinice lokalne i područne samouprave

Rok: prosinac 2007. – kontinuirano

Provedba: Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva je o provedbe ove mjere izvijestilo: Uključivanjem udruga civilnog društva u partnerska vijeća na županijskoj i kasnije, donošenjem Strategije regionalnog razvoja na NUTS2 razini, predstavnici NVO-a sudjelovat će i u izradi regionalnih razvojnih strategija, koje će kao posebno poglavlje uključivati i mjere koje se odnose na prekograničnu suradnju. Osim toga udruge kao potencijalni korisnici projekata prekogranične suradnje su slobodne dolaziti na sve besplatne radionice vezano uz provedbu poziva za dostavu projektnih prijedloga.

Utrošena sredstva: Za provedbu ove mjere nisu izdvojena posebna financijska sredstva

Preporuke: Nastaviti s provedbom mjere.

Preporuke vezane uz poglavlje 11. Razvoj civilnog društva u međunarodnom kontekstu

Operativnim planom je u 2008. predviđena provedba svih 9 mjera iz ovoga poglavlja Nacionalne strategije. U izvještajnom razdoblju započela je provedba 6 od 9 mjera. Mjera 11.7. je izvršena te se predlaže nastavak provedbe uz izmjenu naziva mjere: *Praćenje rada Zajedničkog savjetodavnog tijela EU-RH putem redovitog izvještavanja predstavnika ostalih organizacija civilnog društva.*

Unatoč nepotpunom ostvarenju plana provedbe, uvidom u njezin opseg može se zaključiti da je tijekom izvještajnog razdoblja postignut značajan napredak u uključivanju organizacija civilnoga društva u proces pridruživanja EU te u uspostavi suradnje Savjeta za razvoj civilnog društva s nadležnim tijelima Vlade RH za vanjsku politiku i europske integracije.

Tablični prikaz provedbe mjera Operativnog plana Nacionalne strategije s preporukama

Broj mjere	NAZIV MJERE	NOSITELJI	Rok provedbe	Status provedbe	PREPORUKE
4.1.	<p>Izraditi Kodeks pozitivne prakse za savjetovanje i poticati njegovo provođenje</p> <p>Smjernice za uključivanje relevantnih građanskih aktera u sve faze donošenja odluka o usvajanju propisa ili mjera; pravila i primjeri pozitivne prakse uključivanja građanskih aktera u konzultacije, rasprave, stručna razmatranja i ostale oblike savjetovanja tijekom analize problema te pripreme političkih mjera, zakonskih prijedloga, drugih propisa te ostalih oblika sustavnog rješavanja problema.</p>	<p>Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Središnji državni ured za upravu (sada Ministarstvo uprave)</p>	siječanj - rujan 2007.	provodi se u dodatnom roku	<p><i>Mjera je provedena djelomično te se predlaže produženje roka na prosinac 2009. Također se predlaže izmjena nositelja sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave (usvojio Hrvatski sabor 2. srpnja 2009.)</i></p>
4.2.	<p>Provesti analizu pravnog okvira o pristupu javnosti informacijama prema standardima Europske unije, te shodno tome, predložiti izmjene Zakona o pravu na pristup informacijama uvođenjem testa javnog interesa i proporcionalnosti u slučaju uskrate</p>	<p>Središnji državni ured za upravu (sada Ministarstvo uprave), središnja tijela državne uprave</p>	siječanj – lipanj 2008.	provodi se u dodatnom roku	<p><i>Predlaže se produženje roka do III kvartala 2009., (sukladno izvješću Ministarstva uprave – kao mjera 4.1.)</i></p>
4.3.	<p>Predložiti osnivanje Gospodarsko-socijalnog foruma (koji bi uz sindikate i poslodavce uključivao i predstavnike ostalih organizacija civilnog društva)</p>	<p>Ured za socijalno partnerstvo, Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije, Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnog društva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva</p>	siječanj – lipanj 2007.	ne provodi se	<p><i>Predlaže se nastaviti napore za iznalaženje odgovarajućih stalnih struktura za dijalog socijalnih partnera i ostalih udruga</i></p>
4.4.	<p>U godišnje programe profesionalnog obrazovanja i usavršavanja, koje provodi Središnji državni ured za upravu, uvesti sadržaje vezane uz sudioničku demokraciju</p>	<p>Središnji državni ured za upravu (sada Ministarstvo uprave) sa Centrom za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika</p>	rujan 2007. – lipanj 2008.	provodi se u dodatnom roku	<p><i>Predlaže se produžiti rok provedbe mjere do kraja 2011. (sukladno očitovanju Ministarstva uprave)</i></p>
5.1.	<p>Omogućiti kvalitetno učenje izvan formalno organiziranih odgojno-obrazovnih procesa (cjeloživotno učenje) iz demokratskog građanstva, ljudskih prava, interkulturalnosti, očuvanja kulturne baštine kroz vođenje tematskih radionica za građanstvo u knjižnicama, pripremanje tematskih izložbi publikacija, plakata i brošura te organiziranje tjedna demokratskog građanstva (tiskovine i elektronski mediji)</p>	<p>Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa (MZOŠ), Ministarstvo kulture, vladini uredi (Ured za ravnopravnost spolova, Ured za nacionalne manjine, Ured za udruge), Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva</p>	rujan 2007. - kontinuirano	provodi se u roku	<p><i>Predlaže se mjere 5.1. i 5.2. objediniti pod jednim nazivom „Osigurati institucionalno i izvaninstitucionalno obrazovanje (cjeloživotno učenje) za demokratsko građanstvo, ljudska prava i interkulturalnost“, te uključivanje Agencije za strukovno obrazovanje za sunositelja mjere.</i></p>
5.2.	<p>Uključiti demokratsko građanstvo, razvoj civilnog društva, te socijalnu koheziju kao ciljeve odgoja i obrazovanja u temeljne odgojno-obrazovne dokumente</p>	<p>MZOŠ, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva (MINGORP), vladini uredi (Ured za ravnopravnost spolova, Ured za nacionalne manjine, Ured za udruge), Nacionalna</p>	siječanj 2008. – trajno	provodi se u roku	<p><i>Kao mjera 5.1.</i></p>

Broj mjere	NAZIV MJERE	NOSITELJI	Rok provedbe	Status provedbe	PREPORUKE
		zaklada za razvoj civilnog društva			
5.3.	Osigurati sredstva za financiranje programa neformalnog građanskog obrazovanja putem natječaja za organizacije civilnog društva i druge provoditelje, te provoditi kvalitetnu evaluaciju postignutih rezultata (Postoji mogućnost financiranja iz integriranog prepristupnog programa Europske unije – IPA)	MZOŠ, sa nadležnim uredima državne uprave u županijama i nadležna upravna tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva)	ožujak 2007. - kontinuirano	provodi se u roku	<i>Predlaže se nastaviti s provedbom mjere.</i>
5.4.	Uvesti program odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo za učitelje i mlade osobe srednjoškolskog uzrasta u izvanškolskim aktivnostima (Postoji mogućnost financiranja iz integriranog prepristupnog programa Europske unije – IPA)	MZOŠ, sa nadležnim uredima državne uprave u županijama i nadležna upravna tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, MINGORP, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva	siječanj 2009. – prosinac 2011.	ne provodi se	<i>Provedba treba započeti u 2009.</i>
5.5.	Provesti analizu sadržaja važećih školskih udžbenika o sadržajima koji se odnose na demokratsko građanstvo, ljudska prava, civilno društvo i volonterstvo	MZOŠ, MINGORP, Ured za ljudska prava, Ured za ravnopravnost spolova, Ured za nacionalne manjine, Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnog društva s organizacijama civilnog društva	lipanj 2007. - prosinac 2008.	provodi se u dodatnom roku	<i>Predlaže se: - novi naziv mjere: „Provesti analizu odobrenih školskih udžbenika i priručnika o sadržajima koji se odnose na ljudska prava i demokratsko građanstvo“; - produženje roka provedbe do prosinca 2009. - Agenciju za odgoj i obrazovanje za glavnog nositelja</i>
5.6.	Provesti analizu korištenja informacijsko komunikacijske tehnologije (IKT) u Republici Hrvatskoj Središnji državni ured za e-Hrvatsku godišnje će provoditi studije dostupnosti usluga elektroničke javne uprave na Internetu i studije stanja razvoja informacijskog društva za one indikatore koji nisu uključeni u studije koje provodi Europska komisija	Središnji državni ured za e-Hrvatsku	lipanj svake godine od 2007. – 2009.	provodi se u roku	<i>Nastaviti s provedbom mjere</i>
5.7.	Donijeti PROGRAM za daljnju provedbu IKT-a Središnji državni ured za e-Hrvatsku donijet će programe razvoja informacijskog društva u Republici Hrvatskoj za sljedeći period	Središnji državni ured za e-Hrvatsku	travanj 2008.	provedeno	
5.8.	Provesti analizu postojećih obrazovnih programa za demokratsko građanstvo i ljudska prava, te izraditi preporuke za njihovo unaprjeđenje	MZOŠ, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ured za ljudska prava, Ured za ravnopravnost spolova, Ured za nacionalne manjine, Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnog društva s organizacijama civilnog društva	lipanj 2007. – prosinac 2008.	provodi se u dodatnom roku	<i>Nastaviti s provedbom mjere do njenog potpunog izvršenja. Za glavnog nositelja predlaže se Agencija za odgoj i obrazovanje.</i>
5.9.	Predložiti formiranje stručnog povjerenstva za izradu kriterija i instrumenata za vanjsku evaluaciju programa u obrazovanju za demokratsko građanstvo, ljudska prava,	MZOŠ, Agencija za odgoj i obrazovanje, Ured za udruge (UZUVRH) u	lipanj 2008.	ne provodi se	<i>Mjeru preformulirati te produljiti rok provedbe na lipanj 2009. Za nositelje</i>

Broj mjere	NAZIV MJERE	NOSITELJI	Rok provedbe	Status provedbe	PREPORUKE
	te interkulturalno obrazovanje koje provode organizacija civilnog društva	suradnji sa Savjetom za razvoj civilnog društva uz sudjelovanje organizacija civilnog društva			<i>mjere predlažu se: Ured za udruge Vlade RH, MZOŠ, Agencija za odgoj i obrazovanje, a na lokalnoj razini tu zadaću povjeriti već osnovanim povjerenstvima (županijska vijeća za ljudska prava i ravnopravnost spolova)</i>
5.10.	Izraditi Katalog programa neformalnog obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo koje provode organizacije civilnog društva u Republici Hrvatskoj (godišnjih ili polugodišnjih), te o ponuđenim mogućnostima informirati nastavno osoblje u odgojno-obrazovnim institucijama	MZOŠ, Agencija za odgoj i obrazovanje uz sudjelovanje organizacija civilnog društva	siječanj 2008. - kontinuirano	ne provodi se	<i>Predlaže se ažuriranje Kataloga, a za nositelja provedbe Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva. Također se predlaže objava Kataloga na internetskim stranicama UZUVRH.</i>
6.1.	Provesti analizu postojećeg zakonodavstva s preporukama za izmjene, dopune i donošenje pravnih propisa za ostvarivanje poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva	Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva u suradnji s organizacijama civilnog društva , Središnji državni ured za upravu (sada Ministarstvo uprave), ostala središnja tijela državne uprave	studenj 2007. - prosinac 2008.	provodi se u dodatnom roku	<i>Nastaviti s provedbom mjere i u 2009. i 2010. godini Predlaže se izmjena nositelja sukladno Zakonu kao u mjeri 4.1.</i>
6.2.	Izraditi nove propise i uskladiti postojeće za daljnji razvoj civilnog društva u Republici Hrvatskoj, kao i njihovo provođenje: Zakon o zakladama, Zakon o organizacijama koje djeluju za opće dobro i druge propise	Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva u suradnji s organizacijama civilnog društva , Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi i ostala središnja tijela državne uprave, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva	siječanj 2007. - prosinac 2008.	provodi se u dodatnom roku	<i>Među nositelje mjera dodati i Središnji državni ured za upravu (Ministarstvo uprave). Nastaviti s provedbom mjere u 2009. i 2010. godini.</i>
6.3.	Utvrđiti kriterije za dobivanje statusa organizacija koje djeluju za opće (javno) dobro, njihovo registriranje i praćenje djelovanja	Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva , Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (MZSS), Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo kulture, Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Fond za razvoj i zapošljavanje	travanj 2007. – srpanj 2008.	provodi se u dodatnom roku	<i>Nastaviti s provedbom mjere u 2009. i 2010. godini. Provedbu ove mjere vezati s provedbom mjere 8.1.6.</i>
6.4.	Usvojiti i provoditi Program suradnje Vlade Republike	Ured za udruge sa	siječanj 2007.	provodi se u	<i>Nastaviti s provedbom</i>

Broj mjere	NAZIV MJERE	NOSITELJI	Rok provedbe	Status provedbe	PREPORUKE
	Hrvatske i nevladinog, neprofitnog sektora u Republici Hrvatskoj. Poticati uspostavljanje partnerskih odnosa između lokalne samouprave i organizacija civilnog društva (sporazumi o suradnji), te razvijati i poticati zajedničke programe u pojedinim sektorima	Savjetom za razvoj civilnog društva u suradnji s organizacijama civilnog društva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nadležna ministarstva	– srpanj 2007.	dodatnom roku	<i>mjere u 2009. godini</i>
6.5	Unaprijediti zakonski i institucionalni okvir za djelovanje neprofitnih medija s ciljem jačanja demokratizacije i razvoja civilnog društva	Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Ministarstvo kulture, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva u suradnji s organizacijama civilnog društva	siječanj 2009. – prosinac 2011.	ne provodi se	<i>Provedbu ove mjere treba se započeti u 2009. godini</i>
7.1	Donijeti odluku o izmjenama i dopunama Odluke o imenovanju članica i članova Savjeta za razvoj civilnog društva	Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ureda za udruge	ožujak 2007.	provedeno	
7.2.	Potaknuti osnivanje tijela koje će biti odgovorno za promidžbu partnerstava između nevladinih, neprofitnih organizacija i lokalne vlasti	Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva u suradnji s organizacijama civilnog društva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, regionalni forumi	siječanj – ožujak 2007.	provodi se u dodatnom roku	<i>Predlaže se kontinuirana provedba ove mjere. Ured za udruge i Savjet za razvoj civilnog društva trebaju u okviru svojih nadležnosti nastaviti poticati osnivanje tijela za promicanje suradničkih odnosa organizacija civilnog društva i JLS</i>
7.3.	Provesti analizu institucionalnog okvira i prakse suradnje tijela državne uprave s organizacijama civilnog društva	Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva u suradnji s organizacijama civilnog društva, Fond za razvoj i zapošljavanje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	siječanj 2007. – prosinac 2008.	provodi se u dodatnom roku	<i>Predlaže se kontinuirana provedba ove mjere</i>
8.1.1.	Izraditi Nacrt Prijedloga Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga na nacionalnoj i lokalnoj razini	Središnji državni ured za upravu (Ministarstvo uprave) i ostala središnja tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnog društva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva	siječanj – ožujak 2007.	provedeno	<i>Mjera izvršena donošenjem Kodeksa Izmjena naziva institucije nositelja mjere sukladno Zakonu (kao mjera 4.1.)</i>
8.1.2.	Izraditi program izobrazbe za provedbu Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga na nacionalnoj i lokalnoj razini (Postoji mogućnost financiranja iz integriranog pretpripravnog programa Europske unije - IPA)	Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Središnji državni ured za upravu (Ministarstvo uprave), Akademija lokalne demokracije, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,	ožujak – prosinac 2008.	provodi se u dodatnom roku	<i>S provedbom mjere treba nastaviti u 2009. i 2010. godini. Predlaže se novi naziv mjere: „Izrada priručnika i edukacija o primjeni Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga na</i>

Broj mjere	NAZIV MJERE	NOSITELJI	Rok provedbe	Status provedbe	PREPORUKE
		nadležna ministarstva, vladini uredi			<i>nacionalnoj i lokalnoj razini". Izmjena naziva institucije nositelja mjere sukladno Zakonu (kao mjera 4.1.)</i>
8.1.3.	Izraditi i provesti sustav izvještavanja korisnika financijskih potpora o rezultatima provedbe financiranih projekata i programa	Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Akademija lokalne demokracije, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nadležna ministarstva, vladini uredi	travanj 2007. – lipanj 2008.	provodi se u dodatnom roku	<i>S provedbom mjere treba nastaviti u 2009. i 2010. godini.</i>
8.1.4.	Izraditi godišnje planove i kalendare raspisivanja javnih natječaja za dodjelu financijske potpore za projekte i programe organizacijama civilnog društva	nadležna ministarstva, jedinice lokalne i područne samouprave, Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnog društva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva	rujan – prosinac 2007.	provodi se u dodatnom roku	<i>S provedbom mjere treba nastaviti u 2009. i u 2010. godini. U nazivu mjere na kraju teksta dodati riječi „po vrstama djelatnosti“.</i>
8.1.5.	Izraditi učinkovit sustav izvještavanja o provedbi projekata i programa udruga (Uputnik: Pregled odobrenih financijskih potpora organizacijama civilnog društva)	Ured za udruge i Savjet za razvoj civilnog društva u suradnji sa nadležnim ministarstvima i ostalim središnjim tijelima državne uprave koja dodjeljuju financijske potpore organizacijama civilnog društva	lipanj 2007. - kontinuirano	provodi se u roku	<i>Ovu mjeru objediniti s mjerom 8.1.3. koja objedinjena treba glasiti: „Izraditi i provoditi učinkovit sustav izvještavanja o financiranju i provedbi projekata i programa organizacija civilnog društva“</i>
8.1.6.	Izraditi analizu mogućih modela pozicioniranja organizacija koje provode djelatnosti za opću dobrobit u poreznom sustavu Republike Hrvatske	Ministarstvo financija, nadležna ministarstva i ostala središnja tijela državne uprave koja putem javnih natječaja dodjeljuju sredstva organizacijama civilnog društva	lipanj 2007. - kontinuirano	provodi se u roku	<i>Obzirom na preuzetu ulogu koordinатора provedbe mjere, predlaže se Ured za udruge za glavnog nositelja, a Ministarstvo financija za sunositelja</i>
8.1.7.	Uspostaviti učinkovit sustav programiranja pretpripravnih programa Europske unije namijenjenih civilnom društvu osnaživanjem kapaciteta Ureda za udruge (Jedinica za provedbu projekata), izradom strateških analiza i prioriteta za financiranje, osnažiti ulogu Savjeta za razvoj civilnog društva pri definiranju prioriteta i uspostaviti učinkovit sustav konzultacija sa organizacijama civilnog društva; uspostaviti suradnju s tijelima državne uprave nadležnim za programiranje svih komponenti IPA programa te osigurati uključenost civilnog društva u sve relevantne komponente	Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva	siječanj 2007. -kontinuirano	provodi se u roku	<i>Nastaviti s provedbom mjere.</i>
8.1.8.	Oснаžiti sustav monitoringa projekata financiranih iz pretpripravnih fondova Europske unije namijenjenih civilnom društvu te osigurati uključenost tijela državne uprave nadležnih za pojedina područja za koja su organizacije civilnog društva primile financijsku potporu (zaštita okoliša, socijalne usluge, demokratizacija i ljudska prava, antikorupcija)	Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva	siječanj 2007. - kontinuirano	provodi se u roku	<i>Nastaviti s provedbom mjere</i>

Broj mjere	NAZIV MJERE	NOSITELJI	Rok provedbe	Status provedbe	PREPORUKE
8.2.1.	Provesti socijalno ugovaranje države i organizacija civilnog društva s preporukama za daljnje unaprjeđenje socijalnog ugovaranja u procesu reforme sustava zdravstva i socijalne skrbi, obrazovanja, zaštite okoliša (Postoji mogućnost financiranja iz integriranog prepristupnog programa Europske unije - IPA)	Ured za socijalno partnerstvo , Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva	siječanj 2007. - kontinuirano	provodi se	<i>Obzirom da se ova mjera sadržajno preklapa sa mjerom 8.2.2. te da je Ured za udruge preuzeo koordinaciju provedbe iste, predlaže se spajanje sa mjerom 8.2.2.</i>
8.2.2.	Izraditi pravilnik o standardima, prioritetima i mjerilima za socijalno ugovaranje	Ured za socijalno partnerstvo, MZSS, MOBMS, MZOŠ, MINGORP , Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ured za udruge	siječanj 2008. – prosinac 2009.	provodi se u roku	<i>Predlaže se spajanje s mjerom 8.2.1., te promjena nositelja na način da Ured za udruge bude prvi na listi glavnih nositelja Predlaže se i novi naziv objedinjene mjere: „Unaprjeđenje sustava ugovaranja socijalnih usluga od javnog interesa s organizacijama civilnog društva (udrugama) u Republici Hrvatskoj“</i>
8.2.3.	Uspostaviti sustav redovnog informiranja organizacija civilnog društva o fondovima Europske unije	Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije (SDURF) , Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ured za socijalno partnerstvo, Ured za udruge, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Hrvatski zavod za zapošljavanje	siječanj 2008. – prosinac 2009.	provodi se u roku	<i>Predlaže se izmjena glavnog nositelja, tako da to od 2009. bude Ured za udruge, dok bi Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU bio sunositelj</i>
8.3.1.	Izraditi i provesti program izobrazbe o neprofitnom poduzetništvu za organizacije civilnog društva, predstavnike javnog i profitnog sektora (Postoji mogućnost financiranja iz integriranog prepristupnog programa Europske unije - IPA)	MINGORP, Hrvatski zavod za zapošljavanje , Ured za udruge, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva s organizacijama civilnog društva	siječanj 2007. – prosinac 2009.	provodi se u roku	<i>U nastavku provedbe mjere potrebno je osmisliti specijalizirane programe obuke za neprofitno poduzetništvo</i>
8.3.2.	Izraditi jasan pravni okvir za djelovanje neprofitnog poduzetništva koji će odrediti principe, nositelje, djelokrug gospodarskih aktivnosti te ostale uvjete i načine poslovanja kojima se određuje neprofitno poduzetništvo, kao pripadajuće povlastice i obveze u poslovanju	MINGORP , Ministarstvo financija u suradnji s organizacijama civilnog društva, Ured za socijalno partnerstvo, Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnog društva	srpanj 2007. – ožujak 2009.	ne provodi se	<i>Predlaže se nastavak provedbe mjere u 2009., s ciljem uspostavljanja bolje koordinacije nositelja provedbe mjere</i>
8.3.3.	Predložiti osnivanje nadležnog tijela za razvoj socijalnog poduzetništva koje će okupiti stručnjake s područja socijalnog zapošljavanja te predstavnike javnog, poslovnog i nevladinog, neprofitnog sektora, kao i medija	MINGORP u suradnji s organizacijama civilnog društva, Ured za socijalno partnerstvo , Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnog društva, Hrvatski zavod za zapošljavanje, sindikati	srpanj 2007. - ožujak 2008.	ne provodi se	<i>Predlaže se produženje roka za provedbe mjere u 2009., s ciljem uspostavljanja bolje koordinacije nositelja provedbe mjere</i>

Broj mjere	NAZIV MJERE	NOSITELJI	Rok provedbe	Status provedbe	PREPORUKE
8.3.4.	Odrediti ekonomske i socijalne pokazatelje uspješnosti i načine praćenja ulaganja u socijalno poduzetništvo te dostupnost informacija kroz nadležne institucije	MINGORP u suradnji s organizacijama civilnog društva, Ured za socijalno partnerstvo, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Državni zavod za statistiku, Hrvatski zavod za zapošljavanje	rujan 2007. – travanj 2009.	ne provodi se	<i>Predlaže se nastavak provedbe mjere u 2009., s ciljem uspostavljanja bolje koordinacije nositelja provedbe mjere</i>
8.3.5.	Predložiti osnivanje fonda za poticanje socijalnog zapošljavanja	MINGORP, Ministarstvo financija, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva (NZRDC)	rujan 2007. – listopad 2008.	provodi se u dodatnom roku	<i>Predlaže se nastavak provedbe mjere u 2009., s ciljem uspostavljanja koordinacije nositelja provedbe mjere. Potiče se NZRCD da razmotri mogućnost osnivanja specijaliziranih fondova u okviru sredstava Zaklade</i>
8.3.6.	Poticati stvaranje infrastrukturne podrške za socijalno poduzetništvo kroz specijalizirane centre podrške	MINGORP, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva u suradnji s organizacijama civilnog društva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, poduzetnički centri, lokalni forumi udruuga	lipanj 2007. – prosinac 2011.	provodi se u roku	<i>Predlaže se nastavak provedbe mjere u 2009., s ciljem uspostavljanja bolje koordinacije nositelja provedbe mjere</i>
8.3.7.	Predložiti osnivanje foruma za socijalno poduzetništvo na nacionalnoj i regionalnoj razini, koji će raditi na poticanju i stvaranju socijalnog poduzetništva i umrežavanja srodnih organizacija, kako na nacionalnom tako i na međunarodnom planu	MINGORP, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva u suradnji s organizacijama civilnog društva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, poduzetnički centri, lokalni forumi udruuga	siječanj 2008. – trajno	ne provodi se	<i>Predlaže se produženje roka za provedbu mjere u 2009., s ciljem uspostavljanja bolje koordinacije nositelja provedbe mjere. U nastavku provedbe ove mjere smatra se potrebnim usuglasiti definiciju socijalnoga poduzetništva, kako bi se postigla i veća učinkovitost same mjere.</i>
9.1.	Izraditi i provesti program promocije i prikaza dobre prakse županijskih i drugih razvojnih partnerstava na lokalnoj i regionalnoj razini (savjetovanja, publikacije, mediji, financiranje lokalnih projekata) (Postoji mogućnost financiranja iz integriranog prepristupnog programa Europske unije - IPA)	Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture (Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka), Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva u suradnji s lokalnom i područnom samoupravom i organizacijama civilnog društva	prosinao 2007. – prosinao 2009.	provodi se u roku	<i>Predlaže se Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva za glavnog nositelja mjere</i>
9.2.	Izraditi i provesti program provedbe javnih natječaja i poziva na suradnju za potporu razvoja kapaciteta organizacija civilnog društva na lokalnoj i regionalnoj	Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva (NZRCD), Ured za udruge	ožujak 2007. - kontinuirano	provodi se u roku	<i>Nastaviti s provedbom mjere</i>

Broj mjere	NAZIV MJERE	NOSITELJI	Rok provedbe	Status provedbe	PREPORUKE
	razini.	sa Savjetom za razvoj civilnog društva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave			
9.3.	Izraditi i provesti program decentraliziranog financiranja projekata organizacija civilnog društva na lokalnoj i regionalnoj razini	NZRCD , Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	ožujak 2007. - kontinuirano	provodi se u roku	<i>Nastaviti s provedbom mjere</i>
9.4.	Izraditi program tehničke pomoći za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave - priprema i upravljanje projektima - koje će provoditi organizacije civilnog društva (Postoji mogućnost financiranja iz integriranog prepristupnog programa Europske unije - IPA)	Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU, (Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva), Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Fond za regionalni razvoj , Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Savez udruga gradova i udruge općina Republike Hrvatske, Hrvatska zajednica županija, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva	prosinac 2007. – prosinac 2009.	provodi se u roku	<i>Predlaže se Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva za glavnog nositelja provedbe mjere, te Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU s popisa nositelja za sunositelja Također se predlažu izmjene kako slijedi u mjeri 9.5.</i>
9.5.	Provesti tehničku pomoć putem natječaja (Postoji mogućnost financiranja iz integriranog prepristupnog programa Europske unije - IPA)	Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija , Fond za regionalni razvoj, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnog društva, Savez udruga gradova i udruge općina Republike Hrvatske, Hrvatska zajednica županija	prosinac 2007. – prosinac 2009.	provodi se u roku	<i>Obzirom na sadržajno preklapanje sa mjerom 9.4., predlaže se objedinjavanje tih dviju mjera pod jednim nazivom: Izraditi i provesti program tehničke pomoći za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave – priprema i upravljanje projektima – koje će provoditi organizacije civilnog društva</i>
9.6.	Osmisliti i provesti program suradnje organizacija civilnog društva s privatnim, profitnim sektorom uz korištenje primjera dobre prakse (Postoji mogućnost financiranja iz integriranog prepristupnog programa Europske unije -IPA)	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ured za socijalno partnerstvo , Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj, Regionalne razvojne agencije, Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnog društva	lipanj 2007. – prosinac 2008.	ne provodi se	<i>Sukladno očitovanju, Ured za socijalno partnerstvo nema administrativnih kapaciteta za kvalitetnu provedbu ove mjere, te se predlaže za sunositelja. Slijedom rečenog predlaže se uspostavljanje koordinacije nositelja provedbe mjere.</i>
9.7.	Osmisliti i organizirati, te poduprijeti projekte organizacija civilnog društva za izobrazbu u području međusektorske suradnje za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Postoji mogućnost financiranja iz integriranog prepristupnog	Europski centar za međusektorsku suradnju u Zadru, NZRCD, Akademija za lokalnu demokraciju , Savez udruga	rujan 2007. - kontinuirano	ne provodi se	<i>Predlaže se intenziviranje provedbe u 2009.</i>

Broj mjere	NAZIV MJERE	NOSITELJI	Rok provedbe	Status provedbe	PREPORUKE
	programa Europske unije - IPA)	gradova i udruge općina Republike Hrvatske, nadležni uredi državne uprave u županijama i nadležna upravna tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i relevantne organizacije civilnog društva, Središnji državni ured za upravu (Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika), Ured za udruge			
10.1.1	Izraditi model institucionalnog priznavanja volonterskog rada kao preduvjeta za dugoročni razvoj kulture volontiranja i ostvarivanja prednosti u korištenju usluga ili kod zapošljavanja	Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, volonterski centri, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Ured za udruge, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Državni zavod za statistiku	travanj 2007. – travanj 2008.	provodi se u dodatnom roku	Nastaviti provedbu ove mjere u 2009. i u 2010. godini putem koordinacije nositelja mjere
10.1.2	Provesti obvezu prikupljanja podataka o učestalosti i proširenosti volonterskih aktivnosti (kroz provedbu Zakona o volonterstvu i Pravilnika, kojim će se propisati rokovi za dostavljanje godišnjih izvješća i drugih bitnih podataka koja su organizatori volontiranja dužni dostaviti Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti)	MOBMS u suradnji sa Nacionalnim odborom za razvoj volonterstva	lipanj 2008. – u kontinuitetu	provodi se u roku	Nastaviti s provedbom ove mjere
10.1.3	Uključiti ekonomske vrijednosti volonterskog rada u izračun BDP-a (veza sa mjerom 10.1.2.)	MOBMS, Državni zavod za statistiku	lipanj 2008. – u kontinuitetu	provodi se u roku	Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti predlaže pokretanje inicijative za uključivanjem mjerenja volonterskog rada
10.1.4	Izraditi i provesti program volontiranja u institucijama	MOBMS, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ured za udruge	rujan 2008. – prosinac 2009	provodi se u roku	Sukladno preporukama MOBMS-a predlaže se uspostava Radne skupine svih nositelja mjere uz facilitiranje Ureda za udruge. Ujedno, MZSS predlaže objediniti rad institucija navedenih kao nositelji i sunositelji mjere 10.1.1. i mjere 10.1.4. uz koordinaciju Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Broj mjere	NAZIV MJERE	NOSITELJI	Rok provedbe	Status provedbe	PREPORUKE
10.2.1	Uspostaviti javno dostupan registar zaklada u kojem bi podaci o registraciji i godišnja financijska izvješća o poslovanju zaklada predstavljali osnovnu informaciju za praćenje razvoja zakladništva	Središnji državni ured za upravu (sada Ministarstvo uprave), Ured za udruge, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Ministarstvo financija i ostala nadležna ministarstva, Državni ured za reviziju	siječanj 2007. -kontinuirano	provodi se u roku	Slijedom očitovanja SDUU (sada Ministarstva uprave) predlaže se koordinacija svih nositelja mjere (Ministarstvo financija, Državni ured za reviziju i Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva) radi upotpunjavanja registra zaklada s financijskim podacima Predlaže se izmjena naziva institucije nositelja mjere sukladno Zakonu (kao mjera 4.1.)
10.2.2	Izraditi i provesti financijsku i infrastrukturnu potporu razvoju zaklada lokalnih zajednica u suradnji s organizacijama civilnog društva	NZRCDD, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, nadležni uredi državne uprave u županijama i nadležna upravna tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave	siječanj 2007. - kontinuirano	provodi se u roku	Nastaviti s provedbom mjere Ujedno se preporučuje razmotriti prilike za suradnju s međunarodnim donatorima za razvoj civilnoga društva, putem programa DECIM
11.1.	Zadužiti stručnjake za međunarodne odnose i europske integracije za poticanje savjetovanja i razmjenu informacija između predstavnika organizacija civilnog društva i ključnih nositelja državne vanjske politike	Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva (kroz povjerenstva)	siječanj 2007. - kontinuirano	provodi se u roku	Nastaviti s provedbom mjere
11.2.	Provesti Program jačanja suradnje s organizacijama civilnog društva u provedbi politike razvojne pomoći Hrvatske trećim zemljama	MVPEI, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva	siječanj 2007. - kontinuirano	provodi se u roku	Nastaviti s provedbom mjere
11.3.	Omogućiti kontinuirani i strukturirani dijalog s organizacijama civilnog društva o izazovima i mogućnostima pristupanja Hrvatske Europskoj uniji kroz Nacionalni forum za pridruživanje Europskoj uniji	MVPEI, Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije (SDURF), Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva	siječanj 2007. - kontinuirano	provodi se u roku	Nastaviti s provedbom mjere.
11.4.	Izraditi analizu o razini uključenosti organizacija civilnog društva u proces programiranja za pretprijetne fondove te izraditi preporuke za poboljšanja u tom smislu (Postoji mogućnost financiranja iz integriranog pretprijetnog programa Europske unije - IPA)	Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstvo financija, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Ured za ljudska prava, Ured za ravnopravnost spolova, Ured za socijalno partnerstvo, Gospodarsko-socijalno vijeće	svibanj – listopad 2007.	provodi se	Nastaviti s provedbom mjere.
11.5.	Uključiti organizacije civilnog društva u postojeće i planirane programe izobrazbe o Europskoj uniji Uključivati organizacije civilnog društva u strateško planiranje	Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Nacionalna	siječanj 2008. – u kontinuitetu	provodi se u roku	Nastaviti s provedbom mjere.

Broj mjere	NAZIV MJERE	NOSITELJI	Rok provedbe	Status provedbe	PREPORUKE
	i partnerstva. (Postoji mogućnost financiranja iz integriranog prepristupnog programa Europske unije - IPA)	zaklada za razvoj civilnog društva , Ministarstvo financija, Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, relevantne organizacije civilnog društva			
11.6.	Osnovati radnu skupinu radi izrade edukativnog program za aktivno sudjelovanje organizacija civilnog društva iz Republike Hrvatske u raspravama koje se na europskoj razini vode o ključnim pitanjima budućeg ustroja Europske unije preko uključivanja u mreže s organizacijama iz Europske unije (Postoji mogućnost financiranja iz integriranog prepristupnog programa Europske unije - IPA)	Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija , Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Središnji državni ured za upravu (Ministarstvo uprave), Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva	siječanj 2008. – u kontinuitetu	ne provodi se	<i>Ured za udruge treba organizirati radni sastanak nositelja mjere vezano uz pitanje nadležnosti za njezinu provedbu Predlaže se izmjena u nazivu institucije sunositelja mjere (kao mjera 4.1.)</i>
11.7.	Osnivanje Zajedničkog odbora civilnog društva Europske unije i Republike Hrvatske (European Union – Croatia Civil Society Follow up Committee) Zajedničko tijelo u suradnji s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom u koje će s hrvatske strane biti uključeni predstavnici civilnog društva, poslodavaca i sindikata, dok će predstavnici Vlade moći nazočiti u svojstvu promatrača. Ured za socijalno partnerstvo djelovat će kao Tajništvo i osiguravati tehničku podršku. Zajednički odbor civilnog društva EU i Hrvatske osnovan je u veljači 2007, na sastanku 5. listopada u Splitu izmijenjen je naziv tijela koja sada glasi: EU-RH Zajednički savjetodavni odbor U tijeku je praćenje rada odbora.	Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ured za socijalno partnerstvo, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva , Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Gospodarsko-socijalno vijeće	siječanj 2007. – kontinuirano (do ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju)	provodi se u roku	<i>Osnivanjem Zajedničkog savjetodavnog odbora mjera je izvršena te se s ciljem daljnjeg informiranja zainteresirane javnosti o radu odbora predlaže preformuliranje mjere u: Praćenje rada Zajedničkog savjetodavnog tijela EU-RH putem redovitog izvještavanja predstavnika ostalih organizacija civilnog društva</i>
11.8.	Uvesti mogućnost financiranja programa i projekata koji potiču jačanje regionalne suradnje RH iz godišnjih programa tijela državne uprave (koji raspisuju natječaje za potpore organizacijama civilnog društva iz sredstava javnih fondova)	Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, nadležna ministarstva , Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	prosinao 2007. - kontinuirano	provodi se u roku	<i>Nastaviti s provedbom mjere</i>
11.9.	Izraditi analizu dosadašnje uključenosti organizacija civilnog društva iz Republike Hrvatske u programe i projekte prekogranične suradnje Europske unije, te osmisliti preporuke za jedinice lokalne samouprave na tom planu	Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija , Ured za udruge sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, jedinice lokalne i područne samouprave	prosinao 2007. - kontinuirano	provodi se u roku	<i>Nastaviti s provedbom mjere</i>

Popis koordinatora - članovi Povjerenstva za praćenje provedbe *Operativnog plana Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva 2007.-2011.*

- 1. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti**
Vesna Širanović, ravnateljica Uprave
- 2. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa**
Jozo Čavar ravnatelj Uprave
- 3. Ministarstvo financija Porezna uprava – Središnji ured**
Mirjana Račevska, viša upravna savjetnica
- 4. Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU**
Suzana Kovačević, voditeljica Odsjeka
- 5. Središnji državni ured za upravu (sada Ministarstvo uprave)**
Mirjana Švajcer, načelnica
- 6. Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija**
Romana Kuzmanić-Oluić, savjetnica
- 7. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva**
Ivo Žunić, ravnatelj Uprave
- 8. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva**
Brankica Vrban, savjetnica
- 9. Ministarstvo kulture**
Boris Jurinić, viši stručni savjetnik
- 10. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi**
Sadika Grozdanić, viša stručna savjetnica
- 11. Hrvatski zavod za zapošljavanje**
Mirjana Zečirević, voditeljica Odjela
- 12. Fond za regionalni razvoj,**
Ante Mihaljević, viši stručni savjetnik
- 13. Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva**
Marija Boltek, voditeljica Programa potpora i regionalnog razvoja
- 14. Državni zavod za statistiku**
Ivan Šutalo, pomoćnik Ravnatelja
- 15. Akademija lokalne demokracije**
Zrinka Filipi, savjetnica
- 16. Agencija za odgoj i obrazovanje**
Nevenka Lončarić-Jelačić, prof.
- 17. Ured za socijalno partnerstvo**
Katarina Rumora, stručna suradnica
- 18. Ured za udruge**
Vesna Lendić Kasalo, načelnica Odjela za opće programe i strategije